

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial
Library

City

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NEWS
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday

SUBSCRIPTION RATES:
Per year \$4.00
Per half year \$2.00

РІК XIII.

4. 118 (1636).

ЧЕТВЕР, 1 ЖОВТНЯ 1931.

WINNIPEG, MAN.

THURSDAY, OCTOBER 1, 1931.

No. 118 (1636).

VOL. XIII.

Поліція в Естевані вбила 2 майнерів і 14 поранила

САСКЕЧЕВАНСЬКИЙ УРЯД ВИСЛАВ ДО ЕСТЕВАН СВІЖІ ЗАГОНИ ПОЛІЦІЇ

ЕСТЕВАН, Саск., 27 вересня. (К.П.) — Що страйкове положення в Естевані прибирає чимраз грізніші форми, свідчить про це свіжий відділ озброєної в крісі поліції, який прибув сюди з Ріджайни в неділю рано. Зараз поліційний загон в цій місцевості націляє поперх 30 чоловіка. Поліція є готова здати всякі заворушення, які на думку кореспондентів капіталістичної преси, є неминучі, з огляду на події, що розгорнулися в кількох останніх днях.

В суботу вечером дрібні майновласники в Естевані, які кілька днів тому назад підписали угоду з майнерами і визнали юнію, заявили сьогодні, що угоду відтягають і юнію не визнають. Вони згодні прийти на засідання юнійного комітету в суботу вечером, на якому мав бути присутній всерейний організатор Майн Воркерс Юніон оф Канада, Джеймс Слоан, і там піднести спірне питання про заробітну платню. Президент, на основі заяви цих

майновласників, не явився на мітинг.

Положення щодо майновласників вісьмох більших майнів в окрузі остає незмінне. С. С. Морфит, президент Товариства Саскечеванських Майновласників, повернувшись з Ріджайни в суботу. Він заявив, що майновласники не мають нічого до говорення, щодо майбутнього кроку з їх сторони.

Морфит їздив до саскечеванського уряду з домаганням скріпити поліційний відділ в Естевані, бо майновласники вирішили пустити негайно свої майни в рух. Це домагання майновласників консервативний уряд Саскечевану сповнив, бо зараз в слід за Морфитом прибув до Естевану свіжий відділ озброєної поліції.

В суботу пополуноді страйкерів влаштували в Бінфейт масовий мітинг під голим небом, на якому промовляли Мартин Дж. Форкін і Сем Скарлет, як також Анна Булер, жіноча організаторка з Вінніпегу.

КУ КЛЮКС КЛЕНИ ОБОРОНЯЮТЬ МАГНАТІВ ВУГІЛЬНИХ КОПАЛЕНЬ В ЕСТЕВАНІ

РІДЖАГНА, Саск., 27 вересня. — Суддя Е. Р. Вілі, якого федеральний уряд в порозумінні з саскечеванським урядом назначив комішионером для переведення слідства в справі естеванського страйку, зачне його негайно. Так заявив саскечеванський прем'єр, Дж. У. М. Ендерсон в урядовому комунікаті в суботу рано. В тім самім комунікаті говориться, що М. С. Кемпбел, представник федерального уряду, дотримавсь несе не зобов'язання від майновласників, що коли майнери повернуть до праці і будуть чекати на вислід королівської комісії, то компанії приймуть до роботи кожного того майнера, що працював для них перед страйком, без ліній дискримінації.

Урядовий звіт говорить, що переговори з страйкуючими майнерами в цій справі не принесли ніяких результатів.

Заявляючи, що майнери мають право сподіватися "уміреної" платні, а майновласники

мають таке саме право на "умірковані" зиски від вложеного капіталу, члени ріджайнського відділу Ку К्लюкс Клену відбули в п'ятницю вечером тайну сесію і після ншої видали свою заяву відносно страйку в Естевані. В заяві говориться, що Ку К्लюкс Клені заявляються проти надужити і проти нищення майна.

Немає ніяких сумнівів, що члени Ку К्लюкс Клену, яким кілька років тому назад приписувалося злочин, вчинений над організатором, що перебував в Естевані заложили майнерську юнію і був вивезений за місто та обліплений смолою і пір'ям, відіграють свою роль в теперішнім страйку в тім самім окрузі. Відомим є також те, що саскечеванський прем'єр, який в порозумінні з федеральним урядом вислав свіжий відділ поліції проти страйкарів в Естевані, має неабиякі симпатії до Ку К्लюкс Клену. Він заявив на самім початку страйку, що це робота "червоних агітаторів".

ПОЛІЦІЯ СТЕРЕЖЕ ЕСТЕВАНСЬКІ МАЙНИ ЯК НІЧ, ТАК ДЕНЬ

ЕСТЕВАН, Саск., 28 вересня. (К.П.) — Страйкуючі майнери відбули минулого понеділка тайні наради в Бінфейті, які тривали цілий день. Тимчасом сильний відділ манітед поліції, озброєний в крісі, патрулював місце індустріальної боротьби і безнастанно вартував нечинні майни.

Під команду інспектора поліції Мургеда, з Ріджайни, около сорок полісменів є готові підприняти всякі міри для оборони життя і майна на випадок, коли б страйкарі викликали заворушення.

Довкола майни Труекс-Треер, одинокої великої майни, що

находиться зараз в русі, поліція стоїть від вчасного ранку аж до вечора. Нічого сильна варту стереже майно цієї компанії. Одночасно коло цієї майни стоїть напозодні автомобілі, щоб на випадок розривів можна було вислати негайно поліційне скріплення до будьякого місця в спірній території.

Поліція тримає в резерві достаточну кількість слезних бомб. Цілий терен страйкової боротьби знаходиться під чуйною вартою поліції. Одночасно поліція патрулює всі дороги, що ведуть до Бінфейту та до Естевану.

Спеціальна телеграма до "УРВ".

ЕСТЕВАН, САСК., 29 ВЕРЕСНЯ. — СТРАЙКУЮЧІ МАЙНЕРИ В БІНФЕЙТ, САСК., НЕДАЛЕКО ЕСТЕВАНУ, ПОСТАНОВИЛИ ВЛАШТУВАТИ ПОХІД ДО МІСЬКОЇ ВЛАДИ В ЕСТЕВАНІ, ЩОБИ ПРЕДСТАВИТИ ТІ СВОЄ БЕЗВИХІДНЕ ПОЛОЖЕННЯ. ОЗБРОЄНА ПОЛІЦІЯ НЕ ДОПУСТИЛА МАЙНЕРІВ ДО СІТІ ГОЛУ І ПОЧАЛА СТІЛЯТИ. В НАСЛІДОК ТОГО 2 МАЙНЕРІВ ВБИТО, 14 ПОРАНЕНО, А 12 АРЕШТОВАНО. КАНАДСЬКА РОБІТНИЧА ОБОРОНЧА ЛІГА ПОТРЕБУЄ НЕГАЙНОЇ ДОПОМОГИ.

СВОЇМИ ТРУПАМИ ЗАПЛАТИЛИ МАЙНЕРИ В БОРОТБІ ЗА ПРАВО НА ІСНУВАННЯ

Нині подаємо за буржуазною пресою скорочений опис кровавого розгрому майнерської демонстрації в Естевані озброєною поліцією.

ЕСТЕВАН, Саск., 29 вересня. (К.П.) — Поверх 400 майнерів в Бінфейт влаштували в вівторок пополуноді демонстрацію до поблизького міста Естевану з помімо заборони з боку поліції. До них прилучувалося чимраз більше робітників і армія страйкерів зроста до великого числа. Страйкері йшли до міської ради в Естеван, щоб предложити її своє безвихідне положення.

Поліційний кордон загородив страйкерам дорогу до міського будинку. Тоді демонстранти звернули на бічну вулицю і продовжили свій похід. З усіх сторін сходилися майнери. Одні йшли пішки, інші їздили на автомобілях. Армія страйкерів росла на очах.

Кровавобитна боротьба, як описує буржуазна преса, розпочалася коло будинку міської ради. Поліція почала стріляти

в демонстрантів, після чого розгорілася боротьба. З електричних стовпів падали побиті лампи, давали побиті шибки від поблизького міста Естевану, падаючи на землю, жінки з криком кинулися шукати безпечного місця. З пожежної станції вилетів інджай, а його гудок збільшав на вулицях крики і зойки. Фаермени зачали обливати демонстрантів водою, але огніні страйкері не звертали на це найменшої уваги. Кулі летіли довкола. Один майнер, поцілений кулею з револьвера, вправ смертельно ранений. Страйкері негайно забрали його на бік, кулі свистали далі.

Відділ поліції під командою інспектора Мургеда з Ріджайни віддавав частину демонстрантів і гонив їх головною вулицею міста. Один поліцій вимірив свій кріс у втікаючого майнера. Тоді жінка кинулася між полі-

ція і майнера, щоб своїми грудьми рятувати майнера від смерті.

Ранених забирали до шпиталю. Двох смертельно ранених майнерів померли не самих стодах шпиталю. Ними є Нікола Нарван і Оулін Гришко. Одному з них куля прошила серце, а другого ранила в живіт. З поліції тільки один є тяжко ранений.

Того самого вечера саскечеванський уряд Ендерсона вислав до Естевану спеціальний потяг з поліцією. Зі сторони уряду робляться старання, щоб позбутися з Естевану організаторів страйку. Поліція в Естевані шукає за організаторами, щоб їх арештувати за викликання розривів. На спеціальному потязі разом з поліцією вихав до Естевану Г. Е. Семпсон, агент атторні-дженерала. Він повіз з собою уповноваження підприняти такі кроки, які він буде уважати за відповідні на випадок повторення розривів. Атторні-дженерал М. А. МекФерсон, скомуниковався з мейором Естевану Бенетайном, щоб дістати від нього інформації про положення в місті після розривів, але Бенетайн заявив, що поки що не треба проголошувати там воєнного стану.

ПРОВІДНИКИ БЕЗРОБІТНИХ СТАЮТЬ НА СУД ЗА СВОЮ АКТИВНІСТЬ

(Спеціальна телеграма до "УРВ"). КЕЛГАРІ, Алта., 28 вересня. — Джов Фарбей, Джон О'Солівен, Софія Шайнін, Вільям С. МекКонел, Дейвід Джонс, Ганс Тернес, Бенджамін Дворкін, Джеймс Кемпбел і Ендію Грент явилися в понеділок рано, коли тут відкрилася сесія дистриктового суду, перед суддею Юнг, під обвинуваченням незаконного зібрання на 29 червня. Тов. Грент має також відповідати за побиття поліцей. Всі обвинувачені висловили своє бажання, щоб їх справу розглядав самий суддя без суддів присяглих. Суд відбудеться на 5 і 6 жовтня.

Канадська Робітничка Оборонча Ліга боронить т. Ендерсона перед обом обвинуваченнями. Її випущено з в'язниці за додаткову поруку в сумі \$1,000 і назначено розправу перед найвищим судом, що відбудеться в Летбриджі.

Тов. Ендерсонові закидається, що він мав сказати таке: "Ви бачите прапор, що повіває коло Сіті Гол, юніон джек, прапор, за який деякі з вас боролися в останній війні. Не зараз він наповнить ваші жолудки. Ви пам'ятаєте ті обійняки, які вони вам давали, як ви йшли боротися. Ви знаєте, які ви були тоді герої. Це є те, що вам капіталісти дадуть: завжди голод. Незадовго буде нова війна. Я бачу, що вони приготувалися до ншої за раз. Вони будуть говорити вам такі самі гарні історії — прекрасні дами, (капіталістичні агенти), пов'язані з білими перами для тих, що будуть отяжати. Ну, коли вони дадуть вам кріс, все що я маю сказати, зробить з них добрий ужиток. Я не потребую вам говорити проти кого ви маєте їх вжити". Сула.

Після цієї судової формальності буде викликана розправа т.т. Фила Лака, Г. Сулі, Джеймса Голопітера і Джеймса МекНола, які передше виграли такий самий суд.

На 18 серпня арештовано в Летбриджі тов. Дж. Ендерсона і без найменшої причини засуджено його на 60 днів в'язниці. Проти цього засуду внесено відклик і справу мав розглядати вищий суд на 29 вересня. Безробітні міста Летбридж завдяки своїй бойовій організації, Краєвому Товариству Безробітних, діставали їду два рази денно, але що це було літо, то власті не думали над тим, що безробітні потребують ліжок. На 23 вересня безробітні стаяли в ряд, щоб дістати свої денні тикети на їду. Реліфний урядник роздав тикети половини безробітних і заявив нарешті, що більше тикетів не роздає, бо для решти безробітних нашлася праця. Прослідивши справу, безробітні довадалися, що вони мають працювати коло копання буряків і збирання бараболь, і що за цю тяжку на крижі працю, будуть платити їм по \$1.50 денно. Вони довадалися також, що робітники, які там працювали, получали далеку вищу платню, і що їх навмисне ви-

слане до цієї роботи, щоб проти тих робітників скебувати і таким способом примусити їх працювати за меншу платню. Побачивши, що цей крок з боку властей був обчислений на розбиття їхньої організації, безробітні постановили боротися разом за допомогу.

Дивним виглядає те, що того самого дня, дві години перед масовим мітингом, що мав відбутися і на якому мав промовляти т. Ендерсон, поліція відкрила, що т. Ендерсон в своїй промові на 18 вересня закликав до підбурювання, і аж на 23 вересня, п'ять тижнів пізніше, за це його арештовано та вкинено до тюрми. Тоді робітники зрозуміли ще краще, чому міські власті відмовили їм допомоги.

РІЗНІ ВІСТІ

СЛІДОМ ЗА ВЕЛИКОЮ БРИТАНІЮ.

Депеші від 27 вересня доносять, що Швеція і Норвегія пішли слідом Великої Британії минулої неділі і занесли в себе золотий стандарт. Останні вітності говорять, що Данія також прилучилася до цього кроку. Німецькі бонди впали на вартості з огляду на поголоски, що Німеччина застановається скасувати золотий стандарт.

Різні не-європейські країни можуть відчувати наслідки британського фінансового положення в короткім часі. В Коста-Ріко, наприклад, власники плантацій кави та експортери, які висилають до Великої Британії 80 відсотків всієї продукції кави, сподіються серйозних наслідків і оглядаються вже за новими ринками.

ТОВ. МАЛКОМ БРУС НА ОБІЗДІ.

(Звідолення К.Р.О.Л.) МОНТРЕАЛ, Кве., 21 вересня. — По дорозі до Нової Скошії, т. Малколм Брус затримався в Монреалі і промовляв на мітингу в приміщенні Арбайтер Рінг, де зійшлося поперх 250 робітників.

Тов. Брус, один з членів Політичного Бюро Компартії Канади, що були арештовані недавно під обвинуваченням за приналежність до "незаконного товариства", дав обширний доклад про теперішню міжнародну кризу, ролю соціал-фашистів і переслідування робітників. Робляться плани для скликання масового мітингу, коли т. Брус буде вертати з Нової Скошії, яку він зараз об'їздить в кампанії за оборону комуністичної партії.

На мітингу в Монреалі прийнято резолюцію протесту проти наступу на комуністичну партію і вислано її до федерального уряду, як також до атторні-дженерала провінції Онтаріо. На оборончий фонд зібрано \$12.

ПОТРЕБНО 65,000 МАЙНЕРІВ ДЛЯ ДОНБАСУ.

МОСКВА, 24 вересня. (А.П.) — В усіх сторонах Радянського Союзу відбувається зараз вербування робітників до копалень вугілля в Донбасі, де продукція недомагає через брак робітників. Ця кампанія має на меті змобілізувати до 1 жовтня 65,000 робітників. З кінем першого тижня цього місяця зібрано 27,657 робітників, здебільша на колективних фармах, де кінчиться збір політку. Преса уважає цей результат кампанії незадовільним і закликає до пошвавлення акції.

Члійським матрозам грозить смерть.

ГОЛОДНІ БЕЗРОБІТНІ В ДІ ПЕС ПЛАНУЮТЬ ПОХІД НА ВІННІПЕГ

ДІ ПЕС, Ман., 27 вересня. — Коли доміняльний уряд відмовиться сповнити домагання безробітних в цій місцевості щодо зимових робіт, які дали б їм нагоду заробити собі на життя, то вони влаштують великий похід безробітних на місто Вінніпег. Таке рішення винесено на мітингу безробітних, що відбувся тут при кінці минулого тижня.

В містожму Ді Пес зареєстровано поперх 500 безробітних, однак це число зростає з кожним днем. Федеральний план допомоги безробітним, який мав дати заняття всім безробітним цього міста, не піде дуже далеко, бо зазедве четверта части безробітних зможе дещо з нього скористатися. Зараз відбуваються тут міські роботи, як також роботи при будові доріг, але вони дають заняття дуже малому числові безробітних. Цих робіт не досить навіть на цей місяць, не говорячи вже нічого про зимові місяці.

Комітет безробітних, вибранний на мітингу, піде до Б. М. Стита, консервативного посла з округу Нелсон, і буде домагатися негайної акції зі сторони доміняльного уряду.

Безробітні цілком серйозно застановаються над пляном походу до столичного міста провінції, Вінніпегу. Вони говорять, що по дорозі до Вінніпегу до походу прилучаться безробітні інших містів і таким чином повстане велика армія.

ВЕЛИКЕ МАСОВЕ ПРОТЕСТАЦІЙНЕ ВІЧЕ

ПРОТИ ВБИВСТВА ЕСТЕВАНСЬКИХ МАЙНЕРІВ ДЕРЖАВНОЮ ПОЛІЦІЄЮ

АННА БУЛЛЕР

яка щойно вернула із поля боротьби в Естевані, говоритиме

В НЕДІЛЮ, 4 ЖОВТНЯ, В ГОД. 8-ІЙ ВЕЧЕРОМ НА МАРКЕТ СКВЕР ПРИХОДІТЬ МАСОВО! — — — КЛИЧТЕ ЗНАЮМИХ!

СІПАРСЬКІ ШАПОВИ РОБІТНИКИ!

Приходить на спеціальний мітинг у Воркерс Сентер, ріг вулиць Бенетайн і Ізабел, що відбудеться в суботу, 3 жовтня, в 10-ій годині рано. На мітингу будеться обговорювати ваші спеціальні питання.

Сіпартська Секція Краєвого Товариства Безробітних.

КРОВАВА РОЗПРАВА ПОЛІЦІЇ З ДЕМОНСТРАНТАМИ.

Непотвержені вісті з Кокейні, Онт., говорять, що під час демонстрації безробітних в тій місцевості, що відбулася на 23 вересня, поліція вбила одного робітника, а один ранений помер опіся в шпиталі.

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA...

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

Газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Прічард і МакГрегор, у Вінніпегу, Манітоба.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Coe, Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

МАЙНИ В ЕСТЕВАН-БІНФЕЙТ ОБСАДЖЕНІ ОЗБРОЄНОЮ ПОЛІЦІЄЮ

Консервативна влада Саскечевану радо відгукнулася на поклики три-мільйонного патріотизму естевансько-бінфейтських власників копалень і вислала нові відділи поліції до охочених страйком місцевостей. Поліція прибула озброєна карабінами й тріліновими бомбами та створила воєнний фронт "на полі бою".

Перед нами естеванська буржуазна газета "Меркурій" з 24 вересня. В ній повідомлення й широкий тенденційний опис того, як і через що розбилися переговори між власниками копалень і представниками страйкерів.

1. Власники й члти нічого не хочуть про юнію. Вони не визнають права робітничих організацій, щоб боротися за право на життя, хоч самі власники сто процентово організовані для оборони своїх прав на визиск робітників.

2. Ордер-ін-квансіс в Оттаві назначив естеванського суддю Віллі головою королівської комісії для переведення інвестицій умовин праці, платні й загального положення майнерів. Але... під умовою: "Сперва успокоєні, а потім реформи".

На зверхній виглядає, що й справді, — терпіли так довго, чому б не послухати й не вернути до праці? Та це тільки на зверх так воно може виглядати. На ділі, вернути зараз до праці й чекати, поки пани найдуть винних — значить програти страйк зараз і на довгі часи, значить розпрощатися з юнією, з правом організуватися і т. д.

Власники по лицемірному заявляють, що вони готові кожної хвилі говорити із своїми робітниками з поодиноким, а не з юнією, вони, бачте, готові вглянути в тяжкі обставини і т. ін. Певна річ, бо власники сто процентово організовані, й добре то організовані сили, маючи за собою озброєну поліцію, говорити з неорганізованими розпорощеними силами робітників. Це не були б ніякі переговори — це був би наказ компанії робітникам: хочеш працювати, не хочеш — забирайся геть не тільки з копалень, але й з міста. Це на мові визискувачів були б "переговори". А по закінченні їх дискримінація, як наслідок спору.

Ось чому майнери поставили свою головну умову для переговорів — визнання юнії. Страйкері поставили одну умову, на основі якої вони годяться переговорувати з власниками, — що компанії погодяться говорити з страйкерами, як із організованою силою. Цю умову компанії цілковито відкинули й відповіли страйкерам озброєною поліцією.

Як доносять газети — положення в Естеван-Бінфейт напружене. Майнері тримаються на страйку дуже добре, настрій багаторий. Це дуже добре, але цього мало. Коли проти страйкерів стоїть озброєна до зубів поліція, коли пушена в рух вся капіталістична машина — провокація, інтриги, погрози, коли поставлено голодом, страшною нуждою заставити страйкерів стати на коліна перед три-мільйонним патріотизмом визискувачів — то тоді на допомогу своїм братам і товаришам повинно стати ціле робітництво й неможливе фармерство Канади.

Товариші робітники й фармери! Саскечеванські страйкері у своїй завзятій боротьбі за право на життя — апелюють до вас за негайною допомогою — за поживою, за одягом, за фінансовою допомогою! 600 робітників і їхніх родин солідарно стали до боротьби з визиском і мають проти себе солідарний фронт визискувачів і поліції. Але ця сила не страшна працюючим тоді, коли вони стоять солідарно й мають підтримку усіх трудящих.

Майнері Саскечевану тримаються солідарно! Даймо ж їм солідарну масову підтримку! Скажім визискувачам, що справа майнерів Саскечевану є справою трудящих мас цілої Канади!

Коли повиша стаття була вже набрана й мала йти до друку, наспіла вістка про страшне кровопролиття в Естеван. Поліція стріляла в демонструючих страйкерів, поклавши двох трупом, а багатьох тяжко поранивши. Шпиталь переповнений раненими. Бандажів не вистарало для перев'язування ран. Жінки ставали перед карабінами розозлених поліцаїв, щоб не дати їм стріляти за втікаючими робітниками. Не тільки чорне золото в Естеван поляті робітничою кровю, але й вулиці міста Естевану. З Ріджайні вислано спеціальний потяг з озброєною поліцією до Естевану й Бінфейту. Саїдом за цим підуть масові арештування передових борців цього страйку. Компанія й влада будуть

старатися всю відповідальність за це кровопролиття звалити на робітників, а зокрема на комуністів. Буржуазна преса вже описує це побоевище так, що винні цему робітники. Всі аоржі робітництву сили будуть зараз кинені на те, щоб зломити страйк.

Товариші! Спішім з допомогою! Скажім страйкуючим майнерам Бінфейту й Естевану, що канадське робітництво й неможливе фармерство стоїть в цю хвилину солідарно з ними!

ЯК БУРЖУАЗІЯ ЦІНИТЬ ЗНАЧІННЯ ПРЕСИ

Треба, щоб робітники й неможливі фармери також розуміли значіння своєї преси, цінити її й поширювали.

Це вже мабуть всі знають, що пресою називаємо часописи й журнали, що виходять щоденно, або що кілька днів, чи що певний період часу.

Доки не було преси на світі, обміна думками була дуже утруднена. Завдяки пресі, завдяки друкованому слову взагалі думка людська дуже швидко може поширюватися. А чужа думка наводить і нас на нові думки і таким способом людина стає більше думуюча, більш тямуща. І про цей великий вплив преси на ум людський не стане ніхто спорити. Кожний вже нині знає, що хто передплачує і читає пресу, цей має більші відомості.

Питання тільки є, яку пресу треба читати. На це також є ясна відповідь, як тільки трохи подумати. Всі знають вже нині також, що нинішнє суспільство складається в головному з двох класів: з панівної класи, яка має владу і командні позиції, та з працюючої класи, яку прирешують виконувати накази та працю.

Існування двох класів означає існування протилежних інтересів. Пани не хотять працювати на себе, а розкошувати, забирати працю робітників та фармерів; а робітники й фармери — говоримо про неможливі фармери — хотять, щобни усунути панів від всякої влади, з командних висот, а самим собою правити, користуватися плодами своєї праці.

Ці дві протилежні течії викликають боротьбу клас. Ця класова боротьба йде постійно. Раз прибирає такі, а раз інші форми, але вона відбувається невинно, без перестанку.

Великим засобом, чи не одним з найбільших, в цій класовій боротьбі є саме преса. Вона формує думки людей. Коли хто думає, що він сам витворив собі свої думки про світ, про суспільний лад, про багато речей, які в щоденним життю нас доторкають, цей думає помилково. Всі наші думки є наслідком думок других людей — чи то з нашого найближчого оточення, чи з читання.

Буржуазія, панська класка, знає велику вагу преси й тому вона старяється КОНТРОЛЮВАТИ ПЕРЕДОВІСМ ВСЮ ПРЕСУ. Для цього всі буржуазні часописи, журнали і т. д. є під контролею впливових груп буржуазії, найчастіше якихось панських політичних партій релігійних сект, великих промислових компаній, фінансових інституцій тощо. При допомозі своєї преси буржуазія старяється впливати на читачів і навчати їх думати так, як вонамають її класові інтереси.

Можна сказати сміло, що читачі буржуазних часописів думають так, як навчила їх буржуазна преса, яку вони читають. З другої ж сторони — знаємо, як же й робітничка класка, що коли вона хоче визволитися із залежності від буржуазної класки, вона мусить витворювати при допомозі своєї преси таку думку працюючих, яка потрібна на оборону інтересів цілої працюючої класки. Яка навчала би, яку визволити.

Добре — ви скажете, — але це є сказано тільки загальною мовою. А де є на це докази? Не будемо шукати далеко за

доказами, що буржуазія бачить в друкованим слові таку могутню зброю свого панування. Скажемо, що ось на днях сенатор, а водночас міністер праці, Гідеон Робертсон, прочитавши в пресі, як критикують уряд Бенета за його зволікання з започаткуванням допомоги безробітним та зрубаним фармерам, виголосив в Ванкувер 24 вересня АПЕЛЬ ДО ПРЕСИ, в яким прямо просив, щоб ця преса не критикувала так уряд Бенета. Сказав, що уряд має "багато труднощів".

Які це труднощі, можна тільки догадуватися. Люди, які контролюють ціле господарське життя Канади й які поставили Бенета на чолі консервативної партії та зробили його прем'єром, ніяк не бажать діяти безробітним допомогти. Вони хотять, щоб безробітні робили за харчі. Бенет сказав перед кількома тижнями виразно, що його уряд не буде поширити "неробства". Бенет обіщав зробити багато обіщанок перед виборами і тепер головно ліберальні та "незалежні" часописи обсяпають його за це перцем. Це є ті "труднощі", про які говорив Робертсон.

Але нам не про це ходило. Робертсон в далішнім тигу свого апелю дав до розуміння, що йому ходить не про те, що часописи пишуть і критикують уряд, а про те, що "ПІДВІЛЧНА ОПІНІЯ ВИТВОРЮЄТЬСЯ З ТОГО, ЩО ЛЮДИ ЧИТАЮТЬ", сказав він.

Читають люди критику уряду Бенет і починають думати, що Бенет є погана людина, брехун, який обіщав багато, а нічого не дав, і що тим самим він засуджує себе на політичну смерть, на усунення від влади. Цілком льогічне думання. І про це знає Робертсон, знає Бенет і знають всі члени Бенетового кабінету міністрів. Знають цивилі консервативних послів, які чують, як відносяться до них їхні виборці.

Для цього Робертсон апелює до преси, щоб не витворювала неприхильну до уряду Бенета опінію, бо люди так думають, як преса їх навчає. Вони витворюють свою думку з читання преси.

Працююча класка хоче визволити себе від всяких таких Бенетів і Робертсонів. Тому вона повинна теж вшити оцінювати значіння СВОЄЇ КЛАСОВОЇ ПРЕСИ. Тому кожний хоч трохи класово оосвідомлений робітник чи фармер повинен зробити все можливе щоб ПОШИРИТИ СВОЮ ПРЕСУ. А ця його преса витворить потрібну його класі опінію і цим допоможе працюючим скорше зорганізуватися до зроблення зміни в цілій суспільній системі. До заведення такого ладу, в якому працююча класка буде на командній позиції і буде цілим господарем в країні.

Коли ми цього не робимо, не стараємося всіми силами поширювати нашу класову пресу, не посвячуємо кожну нашу вільну хвилину на здобуття для неї нових переддлатників, для сколектування залеглої переддлатки, для зібрання для неї передового фонду, щоб забезпечити її існування в такий вживий час, як теперішній, то ми доказуємо, що не розуміємо значіння преси для класової боротьби, для визвольного

Кампанія за робітничі права й проти депортації

КАНАДСЬКА РОБІТНИЧА ОБОРОНЧА ЛІГА РОЗПОЧАЛА КАМПАНІЮ ЗА НЕГАЙНИМ ВСТАНОВЛЕННЯМ КАНАДСЬКИМ ПАРЛЯМЕНТОМ ЗАКОНУ, ЩО ДАВ БИ ВОЛЮ ТРУДЯЩИМ І ЗАБОРОНИВ ДЕПОРТАЦІЮ. — СОТКАМИ ТИСЯЧ СВОЇХ ПІДПИСІВ РОБІТНИКИ Й ФАРМЕРИ ПОВИННІ ПІДТРИМАТИ ДОМАГАННЯ ВСТАНОВЛЕННЯ ТАКОГО ЗАКОНУ, ЗМІСТ ЯКОГО НИЦЕ НАВОДИМО.

1. Свобода робітникам і фармерам чи симпатикам руху робітничої класи Канади організувати себе в як б там не було політичні та економічні товариства після їх бажань, проповідувати які б там не було політичні та економічні погляди, відбувати мітінги, демонстрації в саях і під відкритим небом для підтримування політичних і економічних домагань робітників і фармерів, і участі в них та висловлювання своєї опінії і ідей в промовах, в пресі, в мішуваннях з боку урядових властей і їхніх агенцій.

2. Охорона для всіх робітників і фармерів чужинецького уродження (включаючи робітників і фармерів британського уродження) проти таких застережень закону Канади, або котроїсь провінції Канади, або яких б там не було пропонованих законів, що на їх основі депортується за Канаду за принадлежність або за участь в русі, що його організували робітники й фармери або що він організований для їх користі.

3. Охорона для робітників і фармерів чужинецького уродження (включаючи робітників і фармерів британського уродження) проти таких застережень всякого закону Канади, або всякого закону котроїсь провінції Канади, що на основі його депортується робітників через безробіття, або через те, що вони зголошуються за допомогою до муніципальних властей, або якихсь інших жерел, або за якісь інші форми.

4. Охорона "права захисту" по цілій домінії Канади й кожної провінції чи муніципалі домінії Канади для кожного й для всіх робітників і фармерів з кожної країни, які втікали перед переслідуванням і яким грозили переслідування за їхні політичні погляди й активність.

5. Імунітет *) для всіх робітників і фармерів перед всякою й всіма формами особистого переслідування, технічних окскаргів, поліційних наїздів, захоплювань, арештувань, суджень, ув'язненні або депортації за принадлежність або за активність в русі для піднесення інтересів трудящого народу і за соціальні, політичні та економічні зміни в інтересі трудящого населення цієї країни.

*) Недоторканість.

До часу встановлення цього закону, домагаємося, щоб всі арештовані, ув'язнені засуджені, або призначені на депортацію за вище перелічені причини, були негайно звільнені й судові досліджування проти них і проти комуністичної партії й її провідників зокрема, було відкинене.

ТРЕБА ЗІБРАТИ СОТКИ ТИСЯЧ ПІДПИСІВ.

Начерк "Законопроекту Робітничих Прав і Проти-депортації", заініційований Канадською Робітничою Оборончою Лігою, видруковано на спеціальних листах петиції, які розіслані в тисячах копій по цілій Канаді для збирання підписів і підтримання цієї петиції. Кожна організація, або поодинокі робітники й фармери, що бажали б допомогти збирати підписи, можуть дістати листи з всекраєвого офісу КРОЛ. І там їм радо вийдеться.

Всі дистрикти й місцеві комітети КРОЛ і всі інші організації, що бажали б допомогти там, де нема організації КРОЛ, повинні негайно створити відповідний апарат для збирання підписів і допомогти натиснути на уряди муніципальні та провінційальні перед поданням законопроекту в Оттаві.

Збирання підписів повинно провадитися всюди де живуть і збираються робітники й фармери, але воно не повинно тільки підписами обмежуватися. Це тільки допомога всекраєвій кампанії за правами для робітничих мас і проти депортації робітників і фармерів чужинецького уродження (включаючи й британських). Вагу цієї кампанії треба пояснювати робітникам і фармерам в часі збирання підписів. Треба їх навчити розуміти значіння й важливість тої боротьби, що їм треба провадити за права трудящих мас. Найкраща методика для цієї мети, яку треба всюди застосувати — це кампанія хата від хати.

Кожна робітничка чи фармерська організація, кожний поодинокий член повинні допомогти збиранню підписів і загальній кампанії. Цю кампанію треба використати для будовання об'єднаного оборонного фронту цілого бойового руху робітників і фармерів Канади.

Це повинно стати ударною силою для збудування Канадської Робітничої Оборончої Ліги в справжню міцну оборончу організацію трудящих мас Канади. Це повинно бути успішним започаткуванням організації оборони робітників і фармерів чужинецького уродження. Конференції Об'єднаного Оборонного Фронту повинні притягти представників кожної робітничо-фармерської організації без огляду на їхній характер чи активність. Треба їх переконати не тільки допомагати грошевиими датками на оборончий фонд і участю в оборончій боротьбі в цей винятковий час, але афіліюватися до КРОЛ.

Делегати Конференції Об'єднаного Оборонного Фронту або комітетів КРОЛ повинні відвідати кожну робітничу або фармерську організацію й апелювати до неї за колективним підтвердженням "Законопроекту Робітничих Прав і Проти-депортації". Виконавчий Комітет кожної організації, що колективно затвердить законопроект, повинен відкрито подати назву організації, від імені якої він підтверджує й число членів організації. Підтвердження повинно мати печатку організації й підписи відповідальних членів ексекютиви. Колективне підтвердження законопроекту, зовсім не виключає індивідуальних підписів її членів.

Листи з підписами треба засылати до "National Office of C.L.D.L., Room 308 — 331 Bay St., Toronto, Ont., так швидко, як вони є заповнені й не пізніше як останнього дня в жовтні. Це є дуже важливе, бо підписи треба перенести, затвердити й вготувати заяву. Законопроект має бути предложений домініальному урядові в Оттаві на початку листопада. Самий день буде проголошений в пресі. Головним завданням зараз є — зробити кампанію справді успішною!

Беріться до роботи зараз! Не трайте часу!

Боріться за свої права й проти депортації!

Зберіть сотки тисяч підписів за "Законопроект Робітничих Прав і Проти-депортації"!

КРОЛ департамент для оборони робітників чужинецького уродження.

САСКЕЧЕВАНСЬКИЙ УРЯД ВИМАГАЄ НОТІВ ЗА БЕЗПОСЕРЕДНЮ ДОПОМОГУ

РІДЖАГІНА, Саск., 27 вересня. — Саскечеванська комісія, назначена урядом для роздавання допомоги безробітним по містах і неможливым фармерам, що потерпіли від посухи, домагається підписання нотів від тих неможливых фармерів, які дістають від уряду безпосередню допомогу. Ці ноті вписуються на нову суму вартості тих товарів, які вони дістають від сторників на посвідчення від реліфної комісії, як пожива, паливо і одяг. Ноти мають бути заплачені в 1931 р.

Таку заяву зробив член Товариства Податковий Норт Енексу і Гайленд Парку на мітінгу минулої п'ятниці. На підруху і недоцінюємо її великого впливу на працюючі маси. А таким ставленням себе до преси ми не приспівуємо, а продовжуємо мучи працюючої класки, а цим самим продовжуємо й свою власну нужду та терпіння в нинішній капіталістичній системі.

ЧІЛІЙСЬКИМ МАТРОСАМ ГРОЗИТЬ СМЕРТЬ

САНТІЯГО, Чиле, 24 вересня. — Найвищий суд почав розглядати відялки проти смертного присуду, виданого на десятих матросів чилійської воєнної флотії, за участь в недавньому бунті. У відкляк сказано, що присуд є неконституційний, бо ґрунтується на нових військових законах, які не є ще затверджені парламентом.

Одночасно прокуратор домагається смертної кари для 63 інших матросів, поставлених перед воєнний суд в Талькагуано.

ПЛИВЕ ЗОЛОТО ДО СПОЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

ВАШИНГТОН, 25 вересня. — Департамент торговлі сповіщає, що протягом серпня до Сполучених Держав прийшло з закордону золота вартості \$57,539,012, а експортовано золота тільки на \$38,801. Найбільше золота прийшло з Японії, Німеччини й Аргентини.

Товариші! Визвольте переддлатку "Укр. Роб. Вісти"!

РАДЯНСЬКІ УДАРНИКИ ПРО ПОЛОЖЕННЯ В КАПІТАЛІСТИЧНИХ

Що бачили радянські ударники в Гамбургу.

Недавно тому 450 найкращих радянських ударників на пароплаві "Україна" виїхали з Ленінграду в подорож докдака Європи. Вони відвідали багато великих європейських портів великих міст і зараз, повернувшись домі, оповідають і на наших зібраннях і в пресі свої враження. Одно з них ми ніше додали передрукованому з харківського "Комуніста".

Ми, група ударників великих підприємств України, відвідали ряд капіталістичних країн, хочемо через ЦО компартії України — "Комуніст" поділитися з робітниками нашої радянської країни тим, що ми бачили в країнах, де панує капіталізм. Ми хочемо через "Комуніста" розповісти радянським робітникам про життя та боротьбу, що її проводять у винятково важких умовах наші брати по-класі на Заході.

Ми недовго були в Гамбурзі та в Лондоні. Проте, ми встигли за цей короткий час бачити багато. Ми бачили, як нечувано жорстоко капіталісти та їхні соціаль-фашистська підпора розправляється з голодними масами.

Ізучи до країн капіталізму, ми добре знаємо, що на протилежність величезному зростанню господарства радянської країни, зростанню соціалізму, — вони, країни капіталізму переживають чорні дні. Величезна криза, яка охопила капіталістичний світ, сколихнула його до самих основ. Нечуване лихо звалилось на пролетарів країн капіталізму. Небачене навіть в умовах капіталізму безробіття, зменшення заробітної плати, різке зниження життєвого рівня робітників, — все це робітничі класи має в наслідок значування капіталізму. Зрозуміло, це не могло не спричинитися до загострення класової боротьби, до зростання беззасторожності робітничого класу, до консолідації пролетарських сил за провідом комуністичної партії. Все це ми знали з наших радянських газет. Ми знали, що буржуазія й соціаль-фашисти всіх сил докладають, щоб перенести всю вагу кризи на робітничий клас. Коштом робітництва, — вони хочуть розв'язати ті суперечності, які неминуче ведуть капіталізм до загибелі. Ми добре знали, що гріють під капіталізм страшенно розпечений, що капіталізм на вулькані. Але те, що ми бачи-

ли, яскраво та наочно, численними фактами potwierджує все, що пишуть наші радянські газети та що говорять постанови Комінтерну про капіталістичну кризу, про життя та боротьбу робітничого класу.

Коли ми в'їхали в Гамбург, перед ударниками розгорнулася величезна картина. Найкращий в світі порт став кладовищем чудового технічного портівого устаткування, став кладовищем першокласних океанських пароплавів. Не можна сказати, що порт зовсім не працює. Де-не-де навантажують та розвантажують пароплави. В окремих ділянках порту чути шум гігантських зводів. Тут таки недалеко від стовпів теплоходу "України" навантажують та розвантажують кілька радянських пароплавів. Але все це не може скрасити загальної картини спустіння та мертвечини, яка панує в порті. Все, що тепер навантажують в Гамбурзі, без усякого зусиль може навантажуватися в звичайнісіньким радянським порті з середнім устаткуванням. Справді, 1926 р. в Гамбургському порті навантажувалося пересічно на добу 200 пароплавів, а тепер лише 25, максимум — 40. Відповідно до цього, замість 80,000 робітників, які перше працювали в порту, тепер працює лише 15,000. Через це контраст між величезними м о ж л и в о с т я м и Гамбургського порту, між його винятковою технічною наореністю і фактичним використанням цих технічних засобів, відразу привернув нашу увагу, скоро ми в'їхали до Гамбургського порту. Коли ми пізніше спеціально обізналися з станом Гамбургського порту й докладніше оглядали окремі ділянки, наше початкове враження подтвердили численні факти.

Але Гамбургський порт не тільки годі Гамбург. Він дзеркало економічного стану цілої Німеччини. Поглиблення економічної кризи неминуче призводить до загострення класової боротьби, до революціонізування робітництва. Ми виходили окремими групами цілий Гамбург та Ельтон. Ми відвідали численні райони, в яких живуть робітники в умовах неймовірних злиднів та голоду. Вузькі вулиці, якіми, одночасно, не можуть пройти два чоловіки, виснажені облич-

Спішіть з допомогою страйкуючим майнерам в Естеван

ПОТРІБНО ПОЖИВИ, ОДЯГУ І ГРОШЕЙ — ПОТРІБНО НЕГАЙНО, БО НУЖДА КОЛО МАЙНЕРІВ СТРАШНА.

Цими днями отримано від страйкуючих майнерів з Естевану телеграму, в якій вони просять допомоги в грошах, одязі, поживі, взутті. Положення в Бінфейт і Естеван серед страйкуючих майнерів і їхніх родин страшенно. Після довголітньої праці на визискувачів, вони не тільки не зберегли нічого, але в хаті нема куска хліба, ні одяжки, крім того ще позадовжувалися тим визискувачам, в яких і на яких довгі роки працювали.

З приходом холоду та дощів, що почали там падати останніми часами, люди не мають в чому вийти на двір, діти ходять босі й голодні.

Майнері Естевану й Бінфейту майже ніколи не отримували своєї заробітної платні готівкою. Вони отримували свій заробіток річимами — поживою й одягом з компанійних склепів, але й то після того, як їм відраховано рент за мешкання в компанійному шеку, на доктора, за туди і т. ін. Коли все це відраховують та ще за взятю в склеп поживу, то не тільки не вистарчає майнерового заробітку, але майнер остає ще винний компанії.

Ціни на все в компанійному склепі дорогі. Рент за помешкання високий. Але майнер мусить купувати в компанійному склепі, мусить мешкати в компанійному шеку, бо інакше його компанія нажене з роботи.

Коли майнері вийшли на страйк, їм негайно відмовлено кредиту в компанійних склепах. В приватних склепах їм кредиту не дадуть, бо вони ж у них не купували. Майнері працювали не тільки за нуждену платню, але їх обманували в різні способи й при роботі й при купуванні в компанійних склепах. Майнері не мали свого "чек-веймана", як це є в інших організованих копальнях, але мусіли брати те, що їм відраховував компанійний нагачан. Наслідок був такий, що майнер мусів видобути найменше дві тони вугілля, щоб дістати платню за одну тону.

Земля довкола компанійна. Коли майнері хотіли збудувати собі салю, то вони мусіли вренувати в компанії землі. Зробили "ліс" на чотири роки. Зараз речичень закінчився й компанія на далі землі не рентує. Робітники мусять втратити салю, яка коштувала їм \$5,000.

Товариші робітники й фермері! Допомога страйкуючим майнерам потрібна негайно! До цього часу була просто недоцінка того страшного положення в Бінфейт і Естеван між робітниками Канади. Ї треба негайно виправити й дати допомогу страйкуючим майнерам і їхнім голодуючим родинам.

Посилайте гроші, поживу, одяг, взуття і для дорослих і для дітей! Посилайте негайно впрст до Естеван, на адресу:

CANADIAN LABOR DEFENSE LEAGUE — BOX 837 — ESTEVAN, SASK.

У Вінніпегу телефонуйте 54 746, а у своїх місцевостях порозумійтеся з комітетами КРОЛ, чи інших організацій і найкраще все зібране чи пожертвоване пересилати через них.

чи робітників, худі, туберкульозні діти, — це звичайна картина для цих районів, де тупіють гамбургські пролетарі. Гнітюче враження справляє надзвичайно поширена тут релігія. Буквально в усіх робітничих кварталах, — сотні нещасних жінок, що втратили буд-яку змогу й надію працювати заробити собі хліб, змушені продавати себе на гамбургських вулицях. Сотні й тисячі жерців безробітних коло біржі праці, — все це характеризує сучасну Німеччину.

Незадоволення німецьких робітників, що дедалі зростає, виявляється в тім відсічі, що її німецький пролетаріят за провідом компартії дає соціаль-фашистському поліційному апаратові. Ми бачили як жорстоко німецькі поліція, соціаль-фашисти намагаються подолати будь-який винек незадоволення мас, як жорстоко, кровавими биттями буржуазія та їхні сторожові пси, — соціаль-фашисти намагаються стримати німецьких пролетарів від активних

революційних виступів. Ми були в Гамбурзі лише 4 дні. І ці 4 дні дали нашим ударникам стільки живих фактів про те, що таке буржуазна демократія для робітників, що далі йти вже нікуди. Не було дня, що минув би без катування робітників, без кровавих жертв. Шоправда, робітничество Гамбургу, вірне своїм славним бойовим традиціям, організувало відсіч поліційним та соціаль-фашистським бандам. Ця відсіч іноді вельми давала ззнаки псам капіталізму.

Ми приїхали до Гамбургу 4 серпня, а 5 серпня група наших ударників була свідками такої дуже звичайної картини для сучасної Німеччини. Проходячи вулицею, де є гнилий й де звичайно збираються робітники та комуністи, раптом бачимо: з'являється кілька сот райхсбанерівців (напіввійськова соціаль-фашистська організація), що струнко маршували вулицею, і з гумовими палицями нападає на робітників. Чоловіка 30 дуже побили, деяких смертельно. І коли комуністи

організували робітників навколо навколишніх робітничих районів і, відповідаючи на провокацію та биття, розгромили соціаль-фашистську пивницю, — на сцену виступає поліція, що мовчки спостерігала, як били беззбройних робітників, але не могла стерпіти, коли ці робітники без зброї зорганізували відсіч фашистським бандам. У наслідок знову били робітників.

Але, на цьому це не закінчилося. Ми бачили, як били робітників б-числа в різних районах Гамбурга, а надто на біржах праці, де надто рельєфно і яскраво виступають усі "примадки" капіталізму.

І ось, коли на одній біржі з'явилася бригада соціаль-демократів з значками — райхсбанера, роздратовані безробітні, щоб помститися за катування робітників, побили й викинули з біржі праці цих соціаль-фашистів. Поліція, що втручалася, теж зазнала належної відсічі, і кількох поліцаїв голодний натовп побив смертельно. Коли за деякий час прибули чималі

поліційні сили, то на біржі праці нікого вже не було. В наслідок прокотилася Гамбургом сотні арештів та катування робітників. Наші ударники вже 7 числа бачили, як метушилися по Гамбурзі поліційні автомобілі, як ці пси вели заарештованих, закровавлених робітників та робітниць, як шалено пакидалися вони на всякого робітника, що його вважали за комуніста. Все, що ми бачили тут, ніколи не випаде з нашої пам'яті. Найстаріші з нас пригадали сумні роки царату. Але сучасна Німеччина з її катуваннями робітників випередила навіть царат.

Все це свідчить про надзвичайно напружені обставини в Німеччині. Капіталісти вживають останніх репресивних заходів, щоб залізати робітників і стримати їх від революційних виступів. Водночас, все це свідчить, що дедалі зростає бойова, революційно-класова самосвідомість німецьких робітників, що зростає відсіч революційних робітників ворогові. Це, нарешті, свідчить, що німецькі пролетарі всі великою масою стають під бойові прапори німецької компартії. Справді, минулого року гамбургська парторганізація налічувала 11,000 чол., а цього року, — вже 28,000. Характеристично, як зростає компартія по місяцях. У квітні прийнято 1,500 чол., у травні — 1,530, червні — 2,130, і в липні — 2,830 чол. Рівнобіжно зростає число соціаль-демократичних робітників, що, пориваючи з соціал-фашизмом, вступають до компартії.

Це загальне зростання комуністичного руху, ми, ударники радянської країни, почували в Гамбурзі, раз-у-раз. Як радо зустрічали нас гамбургські ро-

бітники! В кожному погляді, в кожному незрозумілому слові було стільки щирого й гарячого почуття до радянських робітників, що часом непотрібні були слова, щоб висловити це почуття. Ми ніколи не забудемо днів нашого перебування в Гамбурзі; ми не забудемо, як зворушливо проводили нас гамбургські робітники. Треба зважити, що на час нашого від'їзду припали саме численні арешти й биття гамбургських пролетарів. Не зважаючи на це, гамбургські робітники та комунари перед носом численних поліцаїв та шпигунів розгорнули червоний бойовий прапор, і довго, стоячи на березі, проводили нас охликами на честь радянських робітників, на честь світової пролетарської революції. Коли ми проїздили Ельбою, в чотирьох місцях нас проводили за віталі з червоними прапорами наші друзі. Довго не стихав бойовий клич німецьких пролетарів, що закликав до боротьби і перемоги: "Рот Фронт!"

Ні, ми ніколи не забудемо всього, що бачили у Гамбурзі. Нас обвіяв подих пролетарської революції. Швидкими кроками наближається пролетарська революція в Німеччині. Вона переможе.

УДАРНИКИ З ТЕПЛОХОДУ "УКРАЇНА": Капан (МІЗ), Грін (Кутузіна), Мірошніченко (Будинський завод), Карпукін (з. м. Томського), Драненко (Тінківка), Полюко (Дніпровське держпароходство), Зміїв (Дебальцеве), Парев (Піясель, зав. м. Добродєєва), Торіна (2 т. м. Токвала), Огородник (Вокзал був. Київ), Ліник (зав. Дон сода), Широкий (з. м. Леніна), Фогель (ДІЗ), Михайлович (друж. ім. Петровського), Немидх ("Комуніст").

ПОРОБЛЕНО КРОКИ ДО ПРОГОЛОШЕННЯ МАНДЖУРІЇ РЕСПУБЛІКОЮ

ТОКІО, Японія, 28 вересня. (А.П.) — Делегати новинарської агенції Рейго з Мукден доносять сьогодні, що в Манчжурії пороблено вже перші кроки до проголошення її республікою, незалежною від властивого Китаю. В тій цілі сформовано вже тимчасовий уряд для провінції Кірін.

Одночасно японський уряд заперечив, що він мав на цілі зробити якийсь політичний переворот в Манчжурії через заняття міст здовж Південно-Манджурської Залізничної лінії. Так само не мав він ніяких територіальних амбіцій у своїй акції проти Манчжурії і

на доказ цього японський уряд заявив, що відтгне своє військо з окупованої території. Чан Цю-Лян, 30-літній губернатор Манчжурії, лежить хороні в шпиталі в Пейпін від кількох тижнів. З його відсутності хочуть скористати манджурські змовники і усунути його від влади в Манчжурії, якої простір вносить 363,610 квадратних миль з населенням від 25 до 30 мільйонів осіб. В дещіні говориться, що генерал Сі Сія, бувшого шефа провінціальної армії в Кіріню, назначено губернатором Кіріню, вибрано кабінет і комішнера поліції.

ЮХИМ ЗОРЯ

ЗАЛІЗНЕ ПАВУТИННЯ

(Продовження.)

Десь недалеко соціо кумка-ли жаби, загавкали собачки. Цей імпровізований концерт друтував Шпалау.

Тихо відчинили двері, він увійшов до вагона. Бляшаний чорним курном вивернувся долі. Петро примував до мети.

Спокоханий місяць на хвилинку осяв блиску смугу криш в руках Шпала й, ніби не хочучи бути за свідка убивства, гачнебно дезертував.

На обличчі в месника своєрідно спелелось помста, жалощі, рішучість і любов.

Бляшаний дихав хрипким диханням хворого на невинний бронхіт, абож як людина, яка удає, що спить.

Цю мить, коли кожний шерк ноги міг сподохнути сплячого, Шпала ступав м'яко, як по болоту.

Ще один крок, один рух... Несподівано Петро зачепився якось ключа. Ключ упав на підлогу з стуком, що видався гуркотом пневматичного молота.

Шпала мимохіть збентежився й швидко сховав фішку — рух дитини, що ховає від зай-

ливого батька випадково розбиту циячку.

Бляшаний прокинувся. Чи побачив він зброю?... На суворому, наче з бронзи обличчі нічого б не прочитав нічого. Він солодко потягнувся, аж у кістках залускотіло й сонним рухом сновиди підвівся з підлоги.

Що там упало?... Та лайгай вже спати.

— Я підю... не хочу...

Він скидався на собаку, що мало не вквис перехожого за літку, але наляканий почав чимдужче тікати.

Петро п'яною ходою вийшов з вагона. Він вирішив зачекати аж до ранку, а коли повернеться Чернай — розповісти йому. А там допит... розстріля...

Коротенька ніч швидко летіла назустріч світанкові.

УТЕЧА.

Червневий день неохоче підводився з туману й туману, який владно знес над низинами. Він, колываючись, здіймався вгору, нестримною повинно метнувся геть навкруги і, мов дим із велетенських печей, сп-

няними волохатими струмками плів до неба.

...Петро завернув до Корчівської церкви на вінчання; ледве протиснувся до вітаря; глянув на молоду — і мало не змовів: Текая.

— Це ти сказала братові, що я пішов до Скакодуба?

— Ей-бо, не я. Карпо сам підслухав.

Текая, впавши навколішки, христілася і біла поклони перед вітарем.

Раптом Петро скинув оком на молодого. "Хто це?... Бляшаний?! Смерть йому! Петро взяв рушницю.

В церкві — сполох.

Бляшаний побіг до дверей. А Петро за ним. Впав у провалля, забився...

...Шпала розплащив очі.

Обміркувавши всі обставини, Шпала прийшов до висновку, що Бляшаний визволив в'язнів з дозволу Галяйка, щоб мати змогу понасти на панцерник.

Петро набомє з гармати лєтєв до комісара.

Чернай великими нервовими кроками ходив з кутка в куток вагона.

На столі коло телефонної рурки лежали жужом папери. Повітову малу, пляни й листувничого удару.

В увні, немов щось загадкоє й незрозуміле, промайнуло — вагон... фішка... ключ... Він хутенько підвівся.

Його думки вже не пашили помісто, як учора, вже не текли рівним струмочком, а кри-вувками.

"А може він не винний?" — цей сумнів гостро стис серце.

Враз несподівано йому перетав дорогу збурений Гудко.

— Бляшаний утік. Перед тим нагеть покрав документи...

— Чернай уже приїхав, тебе кликав, — гукнув Гудко уже навіздогін.

Лише тепер, коли машиніст ізник, Петро багато дечого зрозумів. Він пригадав, як Галяйко кинув його й Скакодуба в льох, а згодом і Бляшаного, як останній одразу ж організував утечу.

Обміркувавши всі обставини, Шпала прийшов до висновку, що Бляшаний визволив в'язнів з дозволу Галяйка, щоб мати змогу понасти на панцерник.

Петро набомє з гармати лєтєв до комісара.

Чернай великими нервовими кроками ходив з кутка в куток вагона.

На столі коло телефонної рурки лежали жужом папери. Повітову малу, пляни й листувничого удару.

В увні, немов щось загадкоє й незрозуміле, промайнуло — вагон... фішка... ключ... Він хутенько підвівся.

Його думки вже не пашили помісто, як учора, вже не текли рівним струмочком, а кри-вувками.

"А може він не винний?" — цей сумнів гостро стис серце.

Враз несподівано йому перетав дорогу збурений Гудко.

школяра-збитошника, який нагоєв такого, що аж самому моторошно.

Чердай рвучко підійшов до дверей.

— Машиніст чкурнув. Викрав усе. Тепер нас будуть дутити, і в хвіст і в гриву.

Комісарові погляди аж пекали Шпалау, наче замість очей на нього дивилися сліпучі електролампи.

— Бандити будуть наступати. Треба зруйнувати міст і розібрати рейки на тридцять верств. Бери шість хлопців — гайда. Та щоб недовго, матері його штани... — наказував Чернай.

Іздрі йому ширились, як на подюванні, а лівий куток верхньої губи конвульсійно сівався.

Шпала зник з-перед очей суворого комісара швидше за соломину, підхоплену вітром. Довго ще він відчував на собі погляд сірих, пронизливих очей...

У ЛІСИ.

О, ліси, ліси!

Ведичні, суворі, войовничі, зрадливі...

Кого тільки не ховали ви в своїх нетрах — червоних, білих, зелених; і ясного дня, і темної ночі, коли й місяць бошня заглядати до вас — таєм

ничих та гомінких.

Войовничі, зрадливі ліси.

Скільки молодих, літніх і си-вих вояків навіки заснуло на вашій зеленій постелі, скільки негмамовної крові пролялось на ваших килимах під тихий, безжурний шелест листя.

Нічної доби я слухаю ваші розмови й спогоди, а вдень но-туго, оспівую вашу сувору за-думливу велич.

О, ліси, ліси!

Удосвіта Шпала з п'ятьма червоноармійцями йшов лісом близько залізничі. Він позна-йомився з околицями лісами ще змалечку, і тому був за не-замінного провідцю.

Він немов отупів з незвичних болєсних думок: коли губка до-сить напилася води, — на неї можна виляти цілу річку, не додавши ani грама до її воло-ги.

Шпала хотів виправдати на-ді комісара, учинити якийсь героєвський подвиг. Найкраще висадити в повітря місток. Це надовго загальмує наступ во-рогів на залізницю: відремон-тувати місток, як на ті часи — справа складна.

Червоноармійці дісталися за-лізничі. Ліворуч — як камінцем кинути — місток.

Шпала, залишивши товари-шів, взяв "лимонку", ключа,

шрубеля й — в дорогу.

Немов гонач, він плазував високою травою до висипу. Чи охороняють залізницю?

Аж нараз... Що це? Шось за-охкало здалека.

Шпала виняв револьвера. Сховався за березу.

"Кози це бандити — буде гар-риче діло".

Чути було сфукіт, машинний гамір, дим вставав жукем із труби, — на узвіз іхав панцер-ник — безперечно ворожий.

Ясна течія думок скаламути-лася. Аж нараз на обличчі лягла широка усмішка.

Шпала побіг позад залізнь-цею, до маленького схилу. Спиритно розібрав колю. Нав-мисне забув на рейці ключа, а тоді що духу полетів до то-варішів.

— Ну, братики... Іде панцер-ник. Я розібрав рейки. Банди-ти неодмінно зупиняться. Гай-да під місток. Заб'єм клинка під панцерника.

— Що, големи руками загра-бастаємо! — додав вічний жар-тівник Моторний — неповорот-ний хлопчина з кирпатим носом і заячою губою.

Скоро червоноармійці похо-вались під місток. Петро впрі-в — хоч викрути; він скожорби-вився під прямокутнів злеж-нем.

(Далі буде.)

\$600.00 ЖЕРТВУВАЛИ МАЙНЕРІ АЛБЕРТИ ДЛЯ СТРАЙКЕРІВ В МАЙНАХ САСКЕЧЕВАНУ

Бінфейт, Саск.

18 вересня. День надворі холодний, хоч привітний. Вже зраня стали прибувати до нашої місцевості майнери з поближніх майнерських околиць. Чим раз більше й більше стало прибувати їх. Усі вони говорять про сучасну страйкову боротьбу, говорять за перемогу. Всі вони багаторі й бої.

Около 4 години зполудня усі зайняли простору площу. Почався масовий мітинг. Перший промовляв тов. Скарлат. По-го повітали робітників і робітничі грімкими оплесками. Товариш переповів про перебіг страйкової боротьби, та кликав майнерів далі постояти витримано і вперто в бою аж до побіди. Заговорив про те, як страшно досі виснажували майновласників робітників, та на-

обід, за те й заставляють їх молотити цілими днями. Знають, "отче наш" за кавалок хліба. Чи ж не жабраки?

Боси їзять розкішними каррами, ведуть розгульне життя, а робітники мруть голодувою смертю. Інші знов замучують ся до втрати життя по майнах золота їх десятками вбивають скали.

Таке життя робітників в ту-

тешній багатій, золотій околиці Тімміс. Думаю, що може не довго вже даватимуть себе так насильно ниголюдувати тугешні робітники, не дадуть довші себе вимордовувати в тих золотих майнах. Кожний день наближує їх до шляху революційних боїв й вони приставляють на фронт боротьби за право на життя.

Робкор.

ЗДОРОВИХ РОБІТНИКІВ ГОТУЮТЬ В НЕВІЛЬНИЧІ КЕМПИ, А ХВОРИХ НА ДЕПОРТАЦІЮ

Саскатун, Саск.

Пропередніх часів "класифікували" безробітних на Уроженців Канади, Британії, горожан, негорожан, жонатих, нежонатих, ретурників і неретурників.

Тепер пани ще прийшли до того, що стали ділити на нежонатих, які діставали "Іду" в кухні "армії спасення". На час жив не давали їм гнілої їди, мовляв, "ладо джаб" на живих і можна гроші "заробити" на прожиток.

Грошей на живих ніхто не заробив більш, як 10 доларів. Багато робітників вже без грошей в кишені, бо за ті гроші треба було купити білизну або й шмаття і обуви. На їду вже не має ні одного зломаного цента.

Панам байдуже. Безробітні ходять до ситі реліф офісу за карточками на пориц і сугу (воду). Але урядовці офісу замість видати карточку, дають відмови.

Види до доктора на екзамінацію, чи ти здоровий, чи хворий.

Це новий розпорядок правилства.

Виходить з того, що пани здорових робітників висилатимуть на примусові роботи, на яких будуть працювати безробітні під "охороною" машинних крісів і війська. "Платня", яку дадуть пани, буде рівна ну-

лі, бо робітник буде мусів їсти догнаними провіанті і ходити в тому, що дадуть пани на робітника. Коли не схоче їсти того гною-корму, пани нагоду-ють оливою, а за одіж дадуть мотилу.

Щодо тих "хворих", яких доктор признає за хворих, вони з ласки консервативного уряду на чолі з Бенетом будуть депортовані до крайн чорного фашизму.

Так справа виглядає у місті в Саскатуні з безробітними нежонатими.

Жонаті безробітні дістають "реліф" і по місяцеві роботи за 40 доларів. Це ті, що мають "привілеї", а ті, що не мають пропертів ні горожанських паперів "фрі контри", вони ходять до міської управи і просять депортації "добровільної", бо вже виходу немає для них. Голод до того степеня вже доводить, що люди виснажені, і діти, в яких доторає останній живчик життя, змушені просити пнів о депортації до старого краю, що у пани називається не примус, а "за добро воли".

Робітники повинні організуватися в революційну організацію і під проводом компартії повести боротьбу за лад робітничо-фермерський, який не депортуватиме робітників, а дасть їм все належне до життя.

Безсильні.

ТАК, В КАНАДІ Є ПРОСПЕРИТІ, АЛЕ ДЛЯ ТАКИХ, ЯК БЕНЕТ

Ферні, Б. К.

Минулої зими признав нібито Бенет дещо грошей на допомогу безробітним. Та щоби не дати безробітним тих грошей так даром, тугешні батьки міста заставили безробітних рубати дрова в лісі. Безробітні відрабили той реліф по три дні в тижні.

Куди ж діваються ті дрова, що їх заповідарю нарубали безробітні? Гендюють ними пани самі. Хоч дрова в лісі продаються танше, як давніше, все одно ті дрова скуповують бизнесмени і перепродують робітникам до дорогій ціні.

Перше треба було заплатити за 1 река \$2.50, зараз він коштує \$1.00. Ще й пани хваляться, що вони такі добрі, бо продають дешево дрова робітникам.

Та виказується, що ті дрова перекуповують бизнесмени і перепродують їх дорожче. Вони замовляють по 20-30 реків.

а бідні робітники мерзнуть далі, як мерзали колись. Хоч робітники самі нарубали ті дрова, купити їх не мають за що, бо з тієї платні, що їм виплачувало місто за різання дров, ніхто не можна купити досить харчів, не то ще й опалу.

От якось переходжу я містом і зустріну двох дітей. Дівчинку, так на 12 років і хлопця на 10. Вони були напів нагі, криз подерте шмаття світліло наскрізь. "проспериті". Оті діти несли на плечах паточки по вязанці. Я спитав їх, нащо вони несуть ті паточки, коли зараз дрова такі. На те відповіді мені вони, що вони не є всілі купити тих дров, не мають за що.

— Ми не маємо грошей навіть на хліб — заговорили бідозанні.

А усікі Бенети ще й горлають, що в Канаді "проспериті". Так, це проспериті є, але для таких самих, як Бенет.

В. М.

ЗАЛІЗНОДОРОЖНІ КОМПАНІЇ СТРАШНО ВИЗИСКУЮТЬ СЕНЦІЙНИХ РОБІТНИКІВ

Понгставн, Келгари, Алта.

Зі зростаючою кризою в цілім капіталістичнім світі, яка не минула і Канади, почався наступ пануючої класи на робітничу класу. Зривання заробітної платні, викидування робітників від праці, гонення робітників при роботі — все те стало на деннім порядку.

Залізнодорожні компанії, щоби не зменшувати своїх величезних доходів, а щоби нагнати якнайбільше зисків, ще з весною заперестали брати сенційних робітників на залізній дорозі до роботи. А на томісь поступено почали відда-

лювати якусь часть робітників від праці. Котрі робітники лишались ще на якийсь час при праці, зі страху перед даленням їх з роботи працюють понад сили, щоби тільки задовольнити боса і остаться ще хоч на якийсь час при праці. В той самий час коли боси кажуть робітникам, що для них немає роботи, вимагають від робітників два рази стрілько роботи, а то й більше.

Сенційні робітники, що чекали на роботу на залізній дорозі, не одержали її, а які робітники одержали яку працю зістали скоро віддані від неї. Ті робітники були обманені

босами раз-у-раз, що вони не задоволюють ще дістануть роботу. І з вірою чекали вони, що от-от незадовго пани знов покличуть їх до той давно ожиданої праці. Але праці як не було, так і не приходила. А робітники скоро переконались, що боси їх обманювали і обманюють дальше.

Від тоді почався наступ робітників на робітників. Старші роботою на залізній дорозі робітників, почали викидати з роботи молодших робітників. І так опинилось тисячі залізнодорожних сенційних робітників без праці. З них то залізнодорожні компанії ще взяли пару десекот на генік. На такому генку і мені пришлося працювати пару день. Залізнодорожні компанії, щоби краще використати сенційних робітників при праці, віддали сенційних робітників зі сенції, а потім взяли тих самих робітників на генік. Іх заставила компанія виконувати ту саму працю, що і сенційні робітники, а то ще і більшу, з далеко меншим числом робітників і за далеко меншу платню.

Ті генки залізнодорожна компанія перекидає з місця на місце, де її потрібно. Призначує босови такого генку час, коли він має роботу окінчити. Боси в страху перед тим наказом панів, гонять робітників при праці, репетують на всіх і вся, щоби не тільки виконати панський наказ, але й перевиконати. А коли це босови не вдається, тоді боси галасують, що робітники не хочуть робити — і прогонять робітників з роботи.

Таке було і на цьому генку, де я працював. Хоч робітники працювали тут понад свої сили, бо кожний хотів дещо заробити, все ж таки цей затурканий панами наймит панський почав проганяти робітників з роботи. Але коли робітники побачили, що пани проганяв робітників без всякої причини, зараз таки на другий день всі робітники вишли на страйк з домаганням, щоби ті робітники були назад прийняті до роботи і зажадали зміни боса. По цілоденнім страйку ввечерю прибув на місце страйку ронд-майстер. Він поклав до офісу кожного робітника з осібно і випитував робітників, що закликав їх до страйку і хто перший вишов на страйк. Але від робітників одержував одну відповідь.

— Ми всі були перші, ніхто нас не закликав. Ми самі гийшли на страйк. Хотімо зміни боса і прийаття сквітованих робітників до праці.

По пересудування робітників, сквітовані робітники були прийняті назад до роботи. Але бос остався той самий тому, що робітники не постояли твердо за свої домагання, які поставили, але з цього робітники мають добрий приклад і науку. А так само переконались на досвіді, що організованою силою робітники можуть вибороти все.

Тому сенційні робітники, а головню залізнодорожні не повинні чекати аж залізнодорожні компанії віддалять від праці всіх робітників, а вже від тепер залізнодорожні робітники повинні вступати в робітничі організації, як в організацію безробітних і ВЮЛ. Бо час тепер важний для робітничої класи.

І. С. Доморєць.

БАНКОВІ КРАХИ.

ПІТСБУРГ, Па., 25 вересня. — Питсбург Американк Бенк снд Трост Ко. перейшла вчора в завідування стейтового банкового ревізора внаслідок сильного упливу депозитів протягом останніх днів. Усіх депозитів банк мав около \$3,000,000. Це вже пятий банк в Питсбургу, що закрався цього тижня. Вчора перестав функціонувати Мерченст Сейвінг снд Трост Ко. з депозитами на \$900,000 — також через те, що депозитори почали масово вибирати гроші.

ТАКИХ ТО ОРГАНІЗАТОРІВ МАЄ НАША ЗАЛІЗНОДОРОЖНА ЮНІЯ

Віннігер, Ман.

Я належу до юнії, що звється Brotherhood of Railway and Steam Ship Clerks Freight Handlers Express and Station Employees, Lodge №613.

Місячні збори тієї юнії відбуваються на Джеймсе евеню в Лейбор Темпл. На зборах я був присутній і напущу пару слів про них, та про роботу юнії. На тих зборах заговорив робітник П. Ковальчук і висловив, яко капіталістична класа посилює зараз наступ на робітничу класу, як виголоджує безробітних та розбиває їм голви на масових мітингах та демонстраціях. Промовець вказував на потребу допомоги в боротьбі за права робітничої класи.

Після того було поставлене висновок, щоби залізнодорожні робітники нашого ладу вислали делегата з протестом до міської ради Вінніпегу проти такого поступовання з безробітними. Відбулось голосування. За висновок завивалась більшість присутніх залізнодорожних робітників.

Побачивши, що висновок перейшов, панський наганяч зажадав, щоби повставали ті, що голосували за висновок. Так і зроблено. Делегат зівав вибраний. Він зажадав посвідки від секретаря, що делегат та-

кий то репрезентує наш юнійний льякаль. Тоді встав організатор юнії, як спарений. Став шкрякувати, що він докладає усіх старань, щоби секретар юнії не дав такої посвідки делегатові юнії. Так воно й сталося. Секретар не дав посвідки.

На 16 вересня той самий робітник зробив висновок, щоби за протестувати до манітобського правительства проти того, щоби поліція проганяла мікетників з-під фабрики в Сейнт Бопіфейсе, де страйкували тамешні робітники. І знов той самий організатор юнії висловив своє протиробітничє становище. Він став шкрякувати, що за тим висноком не сміє ніодити робітник голосувати, мовляв, це проти праця.

На те повідомив тов. Ковальчук, що про таке "право" ніде не згадується в конституції юнії і висновок робітникам, чому вони повинні голосувати за таким висноком. Та знов заговорив організатор, заявляючи, що хоч того в конституції немає, він таки радить робітникам не голосувати за протестуваним висноком.

Таких то організаторів має наша юнія. За наші гроші він ітримується і займає таке становище, яке йому визначила панська класа.

Підслухач.

ВИКЛИКАЄМО ЕДМОНТОН НА ЗМАГАННЯ В ПРЕСОВІЙ КАМПАНІЇ "ВОРКЕР"

Венкувер, Б. К.

23 вересня на спільнім засіданні зарядів наших масових організацій, що гуртуються при Укр. Роб. Домі у Венкувер, обговорено значіння організації Комуністичної Партії Канади "Воркера" та його критичне фінансове положення й ухвалено перевести ударну кампанію в місяці жовті за придбанням нових передплат та пресоного фонду для цього часопису. Для успішного переведення цієї кампанії припоручено районним комітетам роздати листи між все членство наших організацій і втягнути всіх до участі в цій кампанії. Рішено також викликати едмонтонські масові організації на змагання. Суму визначено \$125.00, не включаючи відновленої передплати.

Районні комітети повинні доложити всіх старань, щоби перевести цю кампанію якнайуспішніше і перемогти Едмонтон. Заряди наших масових організацій кличуть все членство, як також всіх робітників і робітничі міста Венкувер взяти масову участь за придбанням фондів для одного робітничого часопису в англій-

ській мові — "Воркера".

Товариші, робітники і товаришки, робітничі! Всі ми переживаємо теперішню економічну кризу, яка з кожним днем поглиблюється, всі ми знаємо, як панівна класа докладає всіх старань, щоби звести революційний рух з лиця землі, але ми не повинні цього страхатися, а, навпаки, ще більше вступати в ряди революційних організацій, не більше змишлювати нашу робітничу пресу без різниці, на якій мові вона друкується. Раз вона є робітничою, нашим обовязком її піддержувати, бо зміцнюючи й поширюючи робітничу пресу, ми зміцнюємо наші ряди і тим самим прискороємо боротьбу за панівною класою за повне визволення всего пролетаріату з-під гнету всевітнього капіталізму.

Всі на поміч "Воркєрові"!

Пресовий Комітет.

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя највиш діа багачів і знаряддя одурювання працюючих.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"!

ЧИТАЙТЕ "ВОРКЕРА"! ЧИТАЙТЕ І БОРІТЬСЯ! БУДУЙТЕ СИЛЬНУ РОБІТНИЧУ ПРЕСУ! Без бойової газети, що є провідником і організатором у бою робітників, не може бути дійсного робітничого руху. Сьогодні в Канаді нема робітничої газети в англійській мові, що провадила б класову боротьбу, за винятком "Воркера". Через девять років ця газета відбивала всі спроби знищити її й далі виходить тижнево та освідомляє класово робітників від моря до моря. Передплата: на рік \$2.00; на пів року \$1.00. Поодинокє число 5 центів. Тут є карта замовлення. Виповніть її та зашліть негайно! Enclosed find..... for my subscription to the "Worker" for a period of..... Name..... City..... Address..... THE WORKER 94 A CHURCH STREET TORONTO ONTARIO

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТУ на новий місячний політко-економічний та культурно-пропагандистський журнал ЗА БІЛЬШОВІЗАЦІЮ Орган Центрального Виконавчого Комітету Комуністичної Партії Канади (в українській мові) ЖУРНАЛ МАЄ ЗАВДАННЯ: 1. Висноувати поточні завдання Комуністичної Партії, в звязку з канадськими політичними та економічними питаннями, ухвалити її конгреси, пленуми ЦКВК то-що. 2. Освітлювати тугешній та міжнародний комуністичний рух. 3. Висноувати теоретичні питання марксизму-ленінізму. 4. Подавати приступно написаний матеріал по підготовці нових кадрів партійних членів та нового партійного активу. ПЕРЕДПЛАТА НА РІК \$1.50 Адреса: ЗА БІЛШОВІЗАЦІЮ Ukrainian Labor Temple Cor. PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST. WINNIPEG, MAN.

ГЕТЬ З НАГЛИМИ СУДАМИ У ФАШИСТСЬКІЙ ПОЛЬЩІ! НА ВОЛЮ ПОЛІТВ'ЯЗНИВ!

Голос робітників і робітниць з протест-мітінгу ТОДОВИРНАЗУ в Саскатуні проти запровадження нагих судів та зрівняння політв'язнів з кримінальними злочинцями в Польщі.

Саскатун, Саск.

Старанням відділу ТОДОВИРНАЗУ вострою концерт-віче 20 вересня в Укр. Риб. Домі, на якому заговорили робітники про страшний білий терор на землях Західної України, як польська фашистська влада знущається над трудящими масами, а зокрема над революційним пролетаріатом та молоддю. Заговорили також про звірське катування 10,000 політв'язнів, які томляться в тюрмах-катівнях.

З промовами виступили молоді товаришки Л. Перегінська й Софія Пернеронська, промолвили й т. Ю. Кренц і І. Клібановський. Промовці широко вказали про звірську поведінку польської влади над політв'язнями й про новий закон, який має увійти в життя з днем 1 жовтня, що зрівнює політв'язнів парівні з кримінальними.

Після промов прийнято одностайно з великим обуренням проти фашистського терору в Польщі таку резолюцію протесту.

"Ми, робітники й робітнички міста Саскатун, Саск., зібрані на масовім вічу Товариства Допомоги Визвольному Рухові на Західній Україні в салі Українського Робітничого Дому дня 20 вересня, заявляємо свою солідарність з десятьма тисячами політичних в'язнів у фашистській Польщі, що виступили до боротьби за свої елементарні права людини.

Ми, робітники й робітнички, на цьому масовому вічу рішуче протестуємо перед цілим світом проти таких варварських вчинків польської шлях-

ти, яка хоче погіршити умовини політв'язнів, відбирає їм право на читання книжок, газет, право на одержування їди й вбрання від родини та право на відвідини їхніх родин. А також рішуче протестуємо проти зрівняння політв'язнів зі злочинними кримінальниками — злочинцями.

Відомості, які приходять з-за грат польських фашистських тюрм викликають обурення кожного робітника, фермера та трудового інтелігента, яким дорожає справа трудящих мас. Турми-катівні Луцька, Вронок, Лукішес, Фордені, Перемишля й Пінська дійшли до звірських знущань та насильства, викручування рук і ніг, обливання окропом, вливання сечі в ніс, відбивання легенів, биття по сексуальних органах і т. ін. — це факти, перед якими блідне середовище інквізиції. Деякі політв'язні збожеволіли, а багато закатовано на смерть.

Жертвами польського правосуддя стають не лише комуністи, але й важко скатовані фашистською Польщею трудящі маси Західної України й Білорусі, а 10,000 політв'язнів у Польщі загрожує смерть.

Це зібрання робітників і робітниць протестує проти такого знущання політв'язнів і домагається негайного звільнення їх.

В. Грещук, голова. С. Юрічук, секретар.

Копії резолюції вилано на руки польського консуляту в Монреалі, міністра справедливості у Варшаві і до денної буржуазної преси.

Степурій.

НЕ РОЗБИВАТИ СЕБЕ ПО ФРЕЙТАХ! ДО БОРОТЬБИ З ГОЛОДОМОРАМИ!

Вейн, Алта.

Я був саме в майстерській околиці без праці і несподівані поїхати на жнива, щоб хоч де-що заробити. Пустився їхати фрейтом. Подорожі ніхто мене не спитав, куди їду, та за чим. Якось навідався я до одного фермера і в нього спитав за роботою. Відповідь була, що він самий з жінкою і дрібною дитворною працюватиме, бо нічим платити робітника. Хіба що на утрешнявання потребуватиме робітника.

Ціна за роботу на жнивях страшно мізерна. І тієї роботи немає змоги безробітний піднятися. От в Келгарі мені розповів один робітник сімейний, що одного дня доклали йому до офісу і приказали йому йти на роботу до одного фермера по \$1.00 на день праці. Той безробітний заявив,

що не має в чому йти, не має черевників та одежі. Він хотів йти робити, щоб дали йому бойдай в що загорнутись. По жму не дали, ще й рефідю прогнали пані, мовляв, він не хоче працювати.

Що ж робити тим безробітним? Гинути з голоду? Ні, ніколи! Треба ставати до боротьби з голодоморами. Коли Воркерс Юніті Ніг ставила домаганні повного забезпечення для безробітних коштом держави, тоді Бенет заговорив, що то лише жебракам дається, а в Канаді немає жебраків. Я порадив би усім Бенетам, щоб вони переїхали хоч з одним раз фрейтом, а найдуть у ньому повно робітників, яких Бенет і його компаніони поробили жебраками.

Коли їдеш фрейтом, можна бачити скрізь повно безро-

бітних. Всі вони з мішками на плечах, як справжні жебраки. Що ж вони ведуть в тих мішках? Поржавілі кени та бляшанки, та ще якихсь лахміття. Коли приходиться чекати на фрейта, вони заходять будь-де в корчі, розпалюють вогонь, наглою залізничних станцій. Можна скрізь бачити такі вогнища, докола них безробітні гриють воду, бараболі чи буряки та моркву або капуста. На якусь хвилину полягають на околиці вогню спати і сплять в приморозі noch аж до часу, доки не наїде фрейт.

Ще як було надворі тепло, шибди було спати на відкритій площі. Но зараз, шораз холодніші ночі страшно дошкулують безробітним, що не мають в що вбратися, а не то що би накритися. Один робітник мені розповідав, що він вже 8 місяців не спав вдома, а завжди надворі. А що буде зі мною?

Приїхав я до Едмонтоу. Надійшла ніч, нікуди йти спати.

Тейлортонець.

БЕЗРОБІТНІ ВІННІПЕГУ ЗВЕЛИ ВПЕРТИЙ БІЙ З ПОЛІЦІЄЮ

Вінніпег, Ман.

В понеділок вечером повернувши жовніри і Краеве Товариство Безробітних відбули мітінг на Маркет Сквер і вислали делегацію на засідання міської ради. Обі делегації хотіли представити міській раді справу 19 фамалій, які минулого тижня ходили з делегацією Краєвого Товариства Безробітних до парламенту. Ці фамалії не мають зараз ніяких средств до життя, бо міська рада відмовила їм всякої допомоги.

Міська рада відмовилася прийняти делегацію. Делегація пробувала кілька разів добитися вислухання справи, але "батьки міста" відмовлялися її прийняти.

Це обурило безробітних, які в числі понад 3,000 осіб зібралися на Маркет Сквер. Коли вони пробували силою дістатися до Сіті Гол і примусити міську раду впусити делегацію на засідання, викликано поліційні резерви, які зачали розганяти робітників палками.

Після цього безробітні постановили "привітати" членів міської ради, особливо лейбористських алдерменів. Коли алдермени почали виходити на двір після засідання, безробітні букали на них. Деякі безробітні висловили свій протест в той спосіб, що зачали камінями бомбардувати автомобілі лейбористських алдерменів. Тоді поліція вдруге кинулася на робітників з палками. Багато

робітників були ушкоджені поліційними палками. Шістьох арештовано під обвинуваченням в розрухах. За кожного арештованого влади домагаються \$5,000 бейду.

У вівторок пополуноді робітники громадно владіли до офісу соціал вельфайр (соціального добробуту), який знаходиться зараз недалеко Маркет Сквер, щоб там предложити справу тих самих 19 фамалій. Так скоро, як на сцену явилася провідниця, поліція напала на зібрання і розбила його.

Робітники обступили офіс "соціального добробуту", близько Сіті Гол. Делегація пішла до середини, де її сказано, що поробляться кроки в справі допомоги цим фамаліям. Коли делегація вийшла з офісу "соціального добробуту" і хотіла розказати робітникам про викривлення, поліція знову заборонила мітінг і розігнала його.

Тоді робітники почали збиратися в гуртки і поліція побачила, що вони не думають розійтися. Викривлено їм відбутти мітінг недалеко Маркет Сквер. Мітінг закінчено відспіванням Інтернаціоналу.

На основі міської ухвали, не можна відбувати мітінгів на Маркет Сквер перед 8 годиною вечером. Завтра вечером відбудеться другий мітінг на Маркет Сквер в той самий справі. Нинішній мітінг, що відбувся на площі коло міської ваги, був дуже ентузіастичний.

Меріот.

КУПИВ СОБІ РОБОТУ, ЩЕ Й ДОПЛАТИВ ДО НЕЇ

Монреал, Кке.

Якось недавно 2 тутешні робітники шукали праці. З тяжкою бідою знайшли роботу в одній тутешній пекарні, але з тією умовою, якщо зложать по \$200. Та врешті стало на тому, що один з них дав власникам залого \$100, другий \$200. В адвоката зробили контракт праці й стали до роботи. Та за важка праця не дала довго втриматись робітникам в роботі. Страшний визиск змутив наперед одного робітника виповісти роботу власникові пекарні. З тяжкою бідою йому влад-

лось відібрати своїх \$100, які дав перед тим, ніж став до праці.

За якийсь час те саме сталося з другим робітником. Та йому вже оті визискувачі-власники пекарні не хотіли повернути тих \$200. Справа пішла до суду і там присудили віддати тих \$200 тому робітникові. Та присудили так, що ті визискувачі віддаватимуть гроші тому робітникові пару років по трохи, заки він їх дістане усі назазд. Оце й значить, купив собі роботу, ще й доплатив до неї.

Космолюць.

НАДХОДИТЬ ЗИМА, ТРЕБА ГОТОВИТИСЯ ДО ГОСТРІШИХ КЛАСОВИХ БОЇВ

Содборн, Онт.

В тутешній місцевості відовшого часу відбувається масові мітінги безробітних. Що ж, коли на ті мітінги далеко не всі приходять безробітні. Приходить їх, звичайно, 100-150. От і все.

Якось на одному такому мітінгу ми вирішили вислати делегацію до батьків міста, щоб допомогти безробітним. Голо-

ва мітінгу заговорив до присутніх безробітних, щоб вони самі голосились. Мовчанка. Ніхто не голоситься. Відкрито номінацію на членів-делегатів до ситі голд. Тоді з гурком бідою вибрали делегатів і вони подалися до міської влади.

Пані звідомили делегацію, що вони знають про безробітних в своїй місцевості, так нічого не можуть їм допомогти.

ТИЖДЕНЬ ОБЕРЕЖНОСТІ ПЕРЕД ВОГНЕМ

Від 4-го до 10-го ЖОВТНЯ 1931

BUREAU OF LABOR AND FIRE PREVENTION BRANCH

ВОГОНЬ СПРИЧИНЯЄ НЕВИМОВНІ ТЕРПІННЯ

МАНІТОБА СТРАТИЛА ЧЕРЕЗ ВОГОНЬ ЗА 1930

Двадцять-дев'ять (29) ЖЕРТВ В ЛЮДЯХ \$2,746,304 ЗНИЩЕНОГО МАЙНА.

КОЖНИЙ МОЖЕ СПРИЧИНИТИСЯ ДО ОХОРОНИ МАНІТОБИ ПЕРЕД ВОГНЕМ, БУДУЧИ НА СТОРОЖІ ПРОТИ ВОГНЮ

HON. W. R. CLUBB, MINISTER OF PUBLIC WORKS AND FIRE PREVENTION BRANCH

E. McGRATH, PROVINCIAL FIRE COMMISSIONER, WINNIPEG

12,000 ДУХОБОРІВ В БРИТІШ КОЛОМБІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ ВИЗІСКУ

ВІНКОРІЯ, Б. К., 26 вересня. (КП) — Провінційальний уряд Бритиш Коломбі застановився сьогодні над звітом гру-

ди на свої злидні, духоборські фермери заявили, що кожного чоловіка поверх 50 років і кожну дитину нище 10 років будуть кидати в ріку Фрейзер, бо не можуть дати їм утримання. Уряд наложує високі податки на духоборів, але на дороги і на мости в духоборських околицях не дає ні одного цента. Все це мусять вони будувати за свої гроші, а їх податки йдуть на дороги в інших околицях. І коли духоборські фермери протестують проти такого трактування, то буржуазні посли називають це "отвертим комунізмом".

Піть послів з південних околиць провінції приїхали до Вікторії в п'ятницю і нараджувалися в цій справі з членами провінційального уряду. Вони домагалися, щоб уряд вислав достаточну кількість поліції для охорони інших фермерів, що живуть в сусідстві з духоборською колонією. Члени духоборської секти, говоривши ці посли, "тримають цілу околицю в страху".

Духобори змовляються взяти під свою контролю цілу околицю. Вони планували знищити стратегічні мости, однак це їм не вдалося, бо змову викрито завчасу.

Духобори в Бритиш Коломбі терплять страшний визиск і вгинаються під тягарем великих податків. Пару років то-

му назад вони протестували проти цього визиску і нерівноуряд Бритиш Коломбі застановився сьогодні над звітом груди на свої злидні, духоборські фермери заявили, що кожного чоловіка поверх 50 років і кожну дитину нище 10 років будуть кидати в ріку Фрейзер, бо не можуть дати їм утримання. Уряд наложує високі податки на духоборів, але на дороги і на мости в духоборських околицях не дає ні одного цента. Все це мусять вони будувати за свої гроші, а їх податки йдуть на дороги в інших околицях. І коли духоборські фермери протестують проти такого трактування, то буржуазні посли називають це "отвертим комунізмом".

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїдете з одної місцевості до другої або перенесетеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При чім не вистарчить подати тільки нову, але крім потрібного подати і стару Вашу адресу.

ВКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ ДО РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКОГО КООПЕРАТИВНОГО ТОВАРИСТВА

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО приймає гроші на позички з цим застереженням, що звертається їх тоді, коли хто бажає, а платить більший процент.

КООПЕРАТИВА ПОЧАЛА МОЛОЧАРНЮ та в першій тижні після отворення її стрінулася з надзвичайними успіхами і мусить добавляти машиноеру та доставні приладдя, щоб достарчати молочарські продукти. Це можна дістати на сплати, але в такім разі треба за це платити дороще та оплачувати великі проценти.

КОЖНИЙ ЦЕНТ ВЛОЖЕННИЙ до Робітничо-Фармерського Кооперативного Товариства має сто-процентову за порукку, бо ці гроші вкладається на корисні та цінні річи.

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ Т-ВО є дійсною робітничо-фермерською організацією та служить інтересам працюючої класи і тому заслуговує на піддержку та довіря робітників та фермерів.

THE WORKERS AND FARMERS CO-OPERATIVE ASS'N. LTD. 610 DUFFERIN AVE. - Phone 56 926 - WINNIPEG

Jewel Coal

JEWEL COAL це є високосортне вугілля, що посідає всі добрі опалові якості потрібні для досконалого хатнього опалу в кухнях, печах, огрівачах і форнесах. "Джювел" вугілля є незрівняне щодо своїх природних опалових якостей, малої кількості попелу, доброї огрівальної властивості та сильної збитой маси. Воно запалюється скоро, триває довго на вогні й піддержує довго жар.

JEWEL COAL добувають у Вейн, Алберта. Ця верства вугілля знаходиться в добірній околиці, що дає незрівняно високої якості добре масисте вугілля. Покупець вугілля не потребує вже більше купувати вугілля змішане з камінням або вугілля грудкувате та з іншими нечистотами. "Джювел" вугілля є абсолютно чисте. Дуже відповідне як опал, економичне та однакове.

JEWEL COAL є одним з найліпших сортів Дром-гелер вугілля. Коли будете замовляти слідуючий тон вугілля, домагайтеся від ярди, щоб вам прислали фіру JEWEL LUMP.

LUMP \$11.50 - STOVE \$10.50

ЦІКАВА ФІЛЬМА В УКР. РОБ. ДОМІ

В СУБОТУ, 3-ГО ЖОВТНЯ 1931 РОКУ В УКР РОБІТНИЧІМ ДОМІ У ВІННІПЕГУ

висвітлюватиметься

The GIRL on The BARGE

У фільмі виступають підібрані артисти. В цій драмі представляється життя молоді дівчини, якої поборжний батько співає церковні гимни, пиється і не має батьківського почуття до своєї дитини.

ВДОДАТКУ ДО ГОЛОВНОЇ ФІЛЬМИ ТАКОЖ БУДЕ ПОКАЗУВАТИСЯ ДВА АКТИ СМІШНОЇ КОМЕДИЇ. Приходить побачити цю драму В СУБОТУ, 3 ЖОВТНЯ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ.

ФІЛЬМА ПОЧИНАЄТЬСЯ В ГОДИНІ 7-їЙ ВЕЧЕРОМ І ПРОДОВЖАЄТЬСЯ ДО ГОДИНИ 11-ої.

ВСТУП ДЛЯ ДОРОСЛИХ — 10 ЦЕНТІВ ДЛЯ ДІТЕЙ: ДО 8 ГОДИНИ 5 Ц., ПО 8 ГОДИНІ 10 Ц.

ПЕРШИЙ РАЗ В ЦЬОМУ СЕЗОНІ!

ВІДДІЛ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

влаштує

В НЕДІЛЮ, 4-ГО ЖОВТНЯ 1931 РОКУ В УКР. РОБІТНИЧОМУ ДОМІ

КОНЦЕРТ

ЩО БУДЕ ПРИСВЯЧЕНИЙ ПАМ'ЯТІ ПОГИБЛИХ В БОРОТБІ МАЙНЕРІВ-СТРАЙКЕРІВ В ЕСТЕВАН, САСК.

На концерті промовлятиме

ТОВ. М. ПОПОВИЧ

В концерті беруть участь Дівоча Мандалінова Оркестра й інші мистецькі сили.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ.

ДВА СВЯТОЧНІ ВЕЧЕРІ З НАГОДИ 10-ОЇ РІЧНИЦІ ОТВЕРЕННЯ УКР. РОБ. ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

ДРАМСПІГУРТОК ПРИ ВІДДІЛІ ТУРФДІМ

відограє

В СУБОТУ, 3-ГО ЖОВТНЯ 1931 РОКУ

сильну драму в 3-ох діях п. н.:

БУНТАР

Драма ця написана пролетарським письменником М. Ірчаном і представляє життя, злидні і боротьбу галицького пролетаріату в нинішньому часі.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП 25 ЦЕНТІВ; ДЛЯ ДІТЕЙ 10 Ц.

В НЕДІЛЮ, 4-ГО ЖОВТНЯ 1931 РОКУ

відбудеться

СВЯТОЧНИЙ КОНЦЕРТ-МІТІНГ

Програма концерту надзвичайно добірна; бесідники місцеві і позаміські, як також представник ЦВК ТурфДім з Вінніпегу розкажуть вам значіння Укр. Роб. Домів, як також робітничого руху взагалі.

На ці обидві вечери ми запрошуємо всіх робітників і робітниць Елмвуд Іст Килдонан і Морс Плейс прийти громадою.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

УВАГА! ПОРТ АРТУР І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

Оцим подається до відома всім робітникам і робітницям в Порт Артур й околиці, що починаючи в ПОНЕДІЛОК, 5-ГО ЖОВТНЯ, а кінчаючи в СУБОТУ, 10-ГО ЖОВТНЯ, відбудуватиметься в Українським Робітничім Домі під числом 516 Гай вулиці

ВЕЛИКИЙ БАЗАР

Присниться все робітництво прийти на цей базар як найчисленніше. Базарком придбає багато гарних річей, які можна буде набути по дешевій ціні.

ПОВІДОМЛЕННЯ

ВІННІПЕГ, МАН.

Старанням Польського Робітничого Товариства у Вінніпегу відбудеться в суботу, 3-го жовтня, в год. 8.30 вечером в сали Поля. Роб. Дому — ЗАБАВА з танами. Добра музика. Приходить чисельно. Вступ за рідним на базар.

УВАГА! РАЙКОМИ У ВІННІПЕГУ!

Цим повідомляється всіх голові і секретарів районних комітетів у Вінніпегу, що в четвер, 1-го жовтня, в год. 8.30 вечером в Укр. Роб. Домі у Вінніпегу відбудеться ВАЖНЕ ЗАСІДАННЯ вищих загальних комітетів. Присниться всіх прийти на час. Головний секретар.

ВІННІПЕГ, ПОИТ ДОГЛЕС.

Оцим повідомляється родичів, що пославляють діти до Укр. Роб. Дому Школи, що ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ, відбудуться в неділю, 4-го жовтня, в год. 8 вечером під ч. 85 Юклянд вулиці. На порядку дня є важливі справи до обговорення, тому проситься всіх обов'язково прийти на означений час. Шкільком.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Місячні збори відділу Роб. Зап. Т-ва в Іст Килдонан, Ман., відбудуться в неділю, 4-го жовтня, в 2-й годині пополудні в Укр. Роб. Домі. Обов'язком всіх членів прийти на час. Заряд.

ЗБОРИ відділу Жінської ТурфДім в Іст Килдонан, Ман., відбудуться в неділю, 4-го жовтня, в год. 8-їй вечером в Укр. Роб. Домі. Нових членків радо вітаємо. Заряд.

Місячні збори відділу ТОДОВИРНАЗУ в Іст Килдонан, Ман., відбудуться в п'ятницю, 2-го жовтня, в год. 8-їй вечером в Укр. Роб. Домі. Обов'язком кожного члена прийти на час. Нових членів радо вітаємо. Керрала.

СЕРІТ БОНІФЕЙС, МАН.

Старанням Литовського Литературного Товариства у Сейнт Боніфейс, Ман., відбудеться в суботу, 3-го жовтня в 8-їй годині вечером в Укр. Роб. Домі в Сейнт Боніфейс ТОВАРИСЬКА ЗАБАВА, на котрій приготуємо добра музика! Просимо всіх прийти. Комітет.

ЗБОРИ відділу ТОДОВИРНАЗУ у Сейнт Боніфейс, Ман., відбудуться в п'ятницю, 2 жовтня в год. 8-їй вечером в Укр. Роб. Домі. Всі члени повинні прийти. Нових членів радо вітаємо. Керрала.

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ відділу ТурфДім у Сейнт Боніфейс, Ман., відбудуться в неділю, 4-го жовтня, в 2-їй годині пополудні в Укр. Роб. Домі.

ЗБОРИ відділу Роб. Зап. Т-ва у Сейнт Боніфейс, Ман., відбудуться в неділю, 5 жовтня, в 8-їй годині вечером. Обов'язком всіх членів приходити на збори своєї організації.

БРУКЛЕНДС, МАН.

Місячні збори відділу РЗТ у Бруклендс, відбудуться в неділю, 4-го жовтня, в 2-їй годині пополудні п. ч. 1904 Тасифік вулиці. Просимо все членство прийти на час. Нових членів і членків радо вітаємо. Заряд.

ТРАНСКОНА, МАН.

З нагоди обходження восьмої річниці отворення Українського Робітничого Дому в Трансконі, старанням робітничих організацій при УРД, драматично-співацький гурток відограє в суботу, 3-го жовтня, в сали Укр. Роб. Дому в Трансконі, дуже гарну й зворушачу драму на три дії, а деякі відіграють з великими гуртовими сценами та хоровими співами, п. н. "ОПРИШКИ". Штука дуже гарна і її виставу повинні побачити всі українські робітники та робітниця Транскони. Вступ лише 25 ц. Початок в год. 8.30 вечером. Приходить громадою і чисельно. Просимо всіх прийти на час.

Рівнож запрошується всіх членів і членків наших організацій, наших симпатиків та взагалі всіх українських робітників Транскони, прийти масово в неділю, 4-го жовтня, до Укр. Роб. Дому, де відбудеться СВЯТОЧНИЙ МАСОВИЙ МІТІНГ, на якому будуть промовляти добрі промови! На мітінгу теж будуть промови від уадрної бригади відділу ТОДОВИРНАЗУ з Вінніпегу. Початок в годині 2.15 пополудні. Вступ лише дозволений для всіх! Пам'ятайте і приходіть масово на обидві позиції підприємства!

ФОРТ ВІЛІЯМ, ОНТ.

Розпочали освітню працю. В цій сезони наш освітком при робітничих організаціях взявся до праці. Освітня праця почалася 13 пересія і буде продовжуватися через осінь і зиму.

Пода освітньої праці є такий: В п'ятницю, пополудні від 2 до 4 буде лекція для членів і симпатиків ТОДОВИРНАЗУ.

В п'ятницю, в годині 8.30—10.30 вечером буде освітній курс для членів і симпатиків Секції Молоді.

В середу, від години 2 до 4 пополудні лекція для жінок-робітниць.

В середу, від год. 8.30—10.30 вечером лекція для всіх робітників і робітниць, які хочуть набрати знання.

В п'ятницю від год. 8.30—10.30 вечером відбудеться курс політграмоти. Кожний член і симпатик робітничих організацій повинні стати курсантом та поглитти свою свідомість.

Ця освітня праця буде відбуватися в такій парадку кожного тижня. Робітники цієї місцевості повинні скористати з нагоди і повинні взяти загальну участь, щоб здобути знання, якого в цей час є дуже потрібно.

Винше зазначені курсами буде промовити тов. Дранута. Лекції будуть давати на переміну товариші з Порт Артур і Вест Форту.

З'їздовий концерт Р.Р.К. у Вінніпегу

СТАРАННЯМ РОСІЙСЬКОГО РОБІТНИЧОГО КЛУБУ "НОВИЙ МИР" У ВІННІПЕГУ

відбудеться

В П'ЯТНИЦЮ, 2-ГО ЖОВТНЯ 1931 РОКУ В УКР. РОБ. ДОМІ У ВІННІПЕГУ

ВЕЛИКИЙ КОНЦЕРТ

Концерт цей устроюється з нагоди 2-го з'їзду делегатів Російських Робітничих Клубів у Канаді, що відбудеться у Вінніпегу в перших днях місяця жовтня п. р. Програма концерту різноманітна. Виступатимуть: хор, оркестра, солісти й ін. Виступлять також товариші з привітними промовами.

ВСТУП НА КОНЦЕРТ 15 ЦЕНТІВ.

ПОЧАТОК В ГОДИНІ 8.30 ВЕЧЕРОМ.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛУ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ У ВІННІПЕГУ

відбудуться

В ПОНЕДІЛОК, 5-ГО ЖОВТНЯ В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ В 8.15 ГОДИНІ ВЕЧЕРОМ

Приходить всі на час, бо є багато важних справ до вирішення. Нових членків радо вітаємо. Заряд.

ГЕМИЛТОН, ОНТ.

Шкільний комітет ТурфДім в Гемілтоні повідомляє всіх українських робітників цієї місцевості, що навчання в УРШКолі відбудеться в сідувочі дні.

В п'ятницю, середі і п'ятницю; в ці дні відбудеться навчання писанні і читанні від 5 до 7 години вечером.

У вівторок й суботу відбудуться проби диточої мандалінової оркестри: у вівторок, від 5 до 7 год. старша група, а в суботу від 10 до 12 год. рано молодша.

В четвер відбудуться диточі проби співу і представлення від 5 до 7 години вечером.

Закликаємо робітників-членів і симпатиків наших організацій, що мають дітей в шкільному віці, щоб старалися виїхати їх до УРШКолі. Виїхати можна кожного дня, коли відбудеться навчання від 5 до 7 год. вечером. Наука відбудеться в організованій формі при Бартоні і Кіперейс вулицях. Наука вже відбудеться. Віс дітей до школи продовжено до 15 жовтня. Шкільком.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

UKRAINIAN LABOR-FARMER TEMPLE ASS'N Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ЗАМОВТЕ СОБІ СЕРІЮ МАНДРИВНОЇ БІБЛІОТЕКИ

Освітком при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу організував МАНДРИВНУ БІБЛІОТЕКУ, яку визичує помір робітників і робітниць та незможних фермерів. Оцю бібліотеку організовано на те, щоб дати кожному змогу познайомитися з цікавими питаннями і ключовою боротьбою трудящих мас.

Ми кланемо усіх робітників і робітниць та незможних фермерів, щоб писали до Освіткому за мандрівною бібліотекою і читали ті книжечки, що є у тій бібліотечі. Мандрівна бібліотека є розподілена на серії, по 6 книжок в кожній. Не маруйте вільного часу на марно, подбайте збільшити ваше знання мандрівною бібліотекою. Читайте книжки робітничої літератури самі, і других притягуйте до читання. По прочитанні тих книжок, присилайте назад мандрівну бібліотеку для дальшої мандрівної праці.

Пішіть за книжками мандрівної бібліотеки на адресу: ОСВІТКОМ U.L.F.T.A. Cor. Pritchard & McGregor Sts. Winnipeg, Man.

ПРИНИМАЄТЬСЯ ПОДПИСКА НА ЕЖЕМЕСЯЧНИЙ ОРГАН РУССКИХ РАБОЧИХ КАНАДЫ

"КАНАДСКИЙ ГУДОК"

Эта газета освещает жизнь рабочих в Канаде и революционное движение во всем мире. Условия подписки:

На год — 60 центов. На 6 месяцев — 35 центов. На 3 месяца — 20 центов.

За всеми справками и подпиской обращаться: 252 Palmerston Ave. — Toronto, Ont.

Специальности на Суботу

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include: РОСКШНІ ЖІНОЧІ ФУТРА, 3 ВОДНОГО ЩУРА (москрет) лямовані футром \$82.50, ФРЕНЧ СІЛ, лямовані і недямовані \$69.50, ГОДСОН СІЛ, звичайні, на замовлення \$165.00, РОСКШНІ ЛИСЯЧІ ШАЛИКИ (факс чокерс), від \$8.00

Ми спеціалісти по перероблюванню, направі і підшиванню РОБИМО ФУТРА НА ЗАМОВЛЕННЯ — УСЛІВА ПІСЛЯ УМОВИ — CHICAGO FUR COMPANY 512 SELKIRK AVE. (напроти Пелес театру) PHONE 51 381

Dr. V. Chasnyy. ДІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.) з практикою в шпиталях в Монреалі і Ст. Боніфейс. 417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG — PHONE 55 866

МІСЯЧНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ РЗТ У ВІННІПЕГУ. В НЕДІЛЮ, 4 ЖОВТНЯ в годині 2-їй пополудні.

Вкладки приймаються від год. 1-ої пополудні. Обов'язком всіх членів і членкинь прийти на місячні збори, бо є багато важних справ до вирішення.

ДО ВІДОМА РОБІТНИЦЯМ В ТОРОНТО І ЗАХ. КАНАДІ. Базаровий Комітет, створений з членкинь відділу Робітничого Заповигового Товариства у Торонто, Онт., шим звертається до товаришок і товаришів в М'сті Торонто і цілій Канаді з проською допомогти.

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ. ХІРУРГ-ОПЕРАТОР. Урядує від 2 до 5 год. пополудні. Телефон до офісу: 22 633. Телефон до дому: 202 461. 412 BOYD BLDG., WINNIPEG

НА ПРОДАЖ АБО В ЗАМІНУ. 5 1/2 акрів опочової землі в містечку Вернон, Бритиш Колумбія. На акрах є добрі будинки, хата має 5 кімнат, ставня на 8 штук худоби, гередаж і кумик (кап тайта).

НА ПРОДАЖ попережна, 3-кімнатна хата збудована на фундаменті. Коло хати є новий гередаж. Шна уміркована. Зголосіть на поштову адресу: 686 REDWOOD AVENUE WINNIPEG, MAN.

НА ПРОДАЖ хата на 4 кімнати. Хата нова, модерна. Величина 22 X 30 фітів, лот 30 X 100 фітів. Продам дешево й на легкі сплати. Хата від числом 421 GARLIES STREET, Зголосіть на адресу: 1655 ARLINGTON ST., WINNIPEG, MAN. PHONE 54 871

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісті"

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ "ВОРКЕРС ЮНІТІ"

Офіційний орган Воркерс Юніті Ліг. "Воркерс Юніті" виходить два рази на місяць і писатиме про боротьбу на економічному фронті. Подаватиме новинки з руху червоних трейд-юніт, з опозиційної боротьби в реформістичних трейд-юнітах, про організування неорганізованих! Ця сторінка буде присвячена безробіттю!

Містичне статті провідних товаришів трейд-юнітного руху в Злучених Державах і інших країнах.

Обеднуйтеся довкола "Воркерс Юніті"! Замовляйте її пакками для розпродажі! Засилайте свою передплату!

Щорічна передплата \$1.50; піврічна 75 центів. Гуртова продаж по 2 1/2 цента за число.

Передплату й замовлення засилайте:

WORKERS UNITY Room 56, 70 Lombard St. Toronto — Ontario

ЗНИЖЕННЯ ЦІНИ НА ДРОВАХ

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКЕ КООПЕРАТИВНЕ ТОВАРИСТВО ПРОДАЄ ЗАРАЗ ДРОВА ПО ТАКИХ ЦІНАХ:

Table with 2 columns: Wood type and Price. Items include: БЕРЕЗА, КОРТ \$8.00, ТЕПРАК, КОРТ \$7.75, ДЖЕК ПАЙН, КОРТ \$6.50, СПРУС, КОРТ \$6.50, БІЛА ПАПЛЯ, КОРТ \$5.50

РАДИМО ЗАБЕЗПЕЧИТИ СЕБЕ ПАЛИВОМ НА ЗИМУ ЗА Р А З, БО МИ НЕ МАЄМО ЗАПОРУКИ НА ТЕ, ЯК ДОВГО МИ ЗМОЖЕМО ДОСТАРЧАТИ ДРОВА ПО ПОВИЩІЦІ ЦІНІ.

THE WORKERS AND FARMERS CO-OPERATIVE ASS'N, LTD. YARD: Cor. PRITCHARD & BATTERY — WINNIPEG PHONE: 56 205

ДОКТОР Я. МЕГАС. ОПЕРАТОР, ДІКАР, АКУШЕР. Національна екс-рей машина. Національні електричні машини до безопераційного лічення. Лічить венеричні недуги. 10164A — 101 STREET Room 201 KITCHEN BLOCK EDMONTON, ALTA.

УКРАЇНЕЦЬ ДР. Ю. ДРАГАН. ДІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР Член Домініанської Ради Ді арп 203 CANADA BUILDING SASKATOON, SASK. (Коло Стенарської стації)

ДР. Н. ЛАНДІС. ДІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР. Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціаліст по венеричним недугам. 387 DUNDAS ST. W. TORONTO PHONE: TWENTY 7248

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ. ХІРУРГ-ОПЕРАТОР. Урядує від 2 до 5 год. пополудні. Телефон до офісу: 22 633. Телефон до дому: 202 461. 412 BOYD BLDG., WINNIPEG

ДР. ІВАН ОРОБКО. ДІКАР І ХІРУРГ ЕКС-РЕЙ ЛІБОРАТОРІЯ 207 MOSER RYDER Bldg., 101st Street, Edmonton, Alta.

ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ! ФІЛЬМИ! Продаємо різної величини ФІЛЬМИ до фотографічних апаратів (кодаків). Викінчуємо ФІЛЬМИ в протигу ВІСІМ годин часу по уміркованих цінах. Заходіть або пишіть до нас на слідувочу адресу: WORKERS AND FARMERS BOOK STORE 600 SELKIRK AVENUE WINNIPEG — MAN. — CANADA

НА ПРОДАЖ ПРОДУКТИ З ФАРМИ РЗТ В ПАРКДЕЙЛ

БАРАБОЛЯ, ЦИБУЛЯ, МОРКВА, БУРАКИ І КАПУСТА. ДОСТАВЛЯЄТЬСЯ ДО ДОМУ. ЗАМОВЛЕННЯ ДАВАЙТЕ ДО СЕКРЕТАРЯ РЗТ т. ХОМІЦЬКОГО, КОЖНОГО ДНЯ АБО ВЕЧЕРАМИ В УКР. РОБ. ДОМІ.

УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧА МАСАРНЯ І БУЧЕРНЯ В ЕДМОНТОНІ

Вироблемо всілякі старокрепні м'ясні виробы, як ковбаси, сальсони і т. п., маємо різного роду свіже м'ясо на складі і в процесі. Продаємо по уміркованих цінах. Замовлення вислаємо за готівку або на С.О.Д. Пишіть або заходіть на адресу: WESTERN MEAT MARKET 10265—96th St., EDMONTON, ALTA. PHONE 21 751

За точну і шкуру обслугову ручать Ф. Татчин і П. Комарницький

ПОШУКУЮ Михайла Лівницького, з села Гарасимів, повіт Городенка, Галичина. Перебував в місті Вінніпегу, в Канаді. Хто про нього знає би або він сам, прошу зголоситися на поштову адресу. Пишіть по дитибільні. NICK SWAGER MOVIE SPRINGS, IOWA